

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ŚRODOWISKA

KSI-4100-01-00/2012

Nr ewid. 115/2012/P/12/116/KSI

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2011 roku budżetu państwa w części 22 – Gospodarka wodna i w części 41 – Środowisko

Warszawa maj 2012 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2011 roku
budżetu państwa
w części 22 – Gospodarka wodna
i w części 41 – Środowisko**

p.o. Dyrektora Departamentu Środowiska

Teresa Warchałowska

Zatwierdzam:

Wojciech Misiąg

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 29 maja 2012 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1	Wprowadzenie	5
1.1	Cel i zakres kontroli	5
1.2	Uwarunkowania prawne i organizacyjne.....	6
2	Podsumowanie wyników kontroli.....	8
2.1	Ocena ogólna.....	8
2.2	Sprawozdawczość.....	9
2.3	Uwagi końcowe i wnioski	12
3	Ważniejsze wyniki kontroli.....	15
3.1	Księgi rachunkowe.....	15
3.2	Budżet państwa.....	22
3.3	Wydatki budżetu środków europejskich	42
3.4	Inne ustalenia kontroli	47
3.5	Ustalenia innych kontroli.....	51
4	Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli.....	52
4.1	Protokół.....	52
4.2	Wystąpienie pokontrolne.....	52
4.3	Finansowe rezultaty kontroli.....	54
5	Załączniki.....	55
5.1	Dochody budżetowe w części 22 – Gospodarka wodna w 2011 r.	55
5.2	Dochody budżetowe w części 41 – Środowisko w 2011 r.	56
5.3	Wydatki budżetowe w części 22 – Gospodarka wodna w 2011 r.	58
5.4	Wydatki budżetowe w części 41 – Środowisko w 2011 r.	59
5.5	Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 22 – Gospodarka wodna w 2011 r.	62
5.6	Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 41 – Środowisko w 2011 r.	64
5.7	Wydatki budżetu środków europejskich w części 22 – Gospodarka wodna w 2011 r.	68
5.8	Wydatki budżetu środków europejskich w części 41 – Środowisko w 2011 r.	69
5.9	Kalkulacja oceny końcowej część 22 – Gospodarka wodna	71
5.10	Kalkulacja oceny końcowej część 41 – Środowisko	73
5.11	Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli.....	75

Wykaz używanych skrótów

BGK	- Bank Gospodarstwa Krajowego
EFTA	- Europejskie Porozumienie o Wolnym Handlu
Fundusz Solidarności	- Fundusz Solidarności Unii Europejskiej
GDOŚ	- Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Główny Inspektor	- Główny Inspektor Ochrony Środowiska
GIOŚ	- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
KZGW	- Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
MF EOG	- Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego
Ministerstwo, MŚ	- Ministerstwo Środowiska
NBP	- Narodowy Bank Polski
NFOŚiGW, Narodowy Fundusz	- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NMF	- Norweski Mechanizm Finansowy
PFRON	- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PO IG	- Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka
PO IiŚ	- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
PO KL	- Program Operacyjny Kapitał Ludzki
ustawa - Prawo zamówień publicznych	- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.)
RDOŚ, rdoś	- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, regionalne dyrekcje ochrony środowiska
RPO	- Regionalny Program Operacyjny
RZGW, rzgw	- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, regionalne zarządy gospodarki wodnej
Ustawa budżetowa	- Ustawa budżetowa na rok 2011 z dnia 20 stycznia 2011 r. (Dz. U. Nr 29, poz. 150)
Ustawa o finansach publicznych	- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.)
Ustawa o NIK	- Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82)
Ustawa o rachunkowości	- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.)
wfośigw	- wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej

1 Wprowadzenie

1.1 Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Środowiska – przeprowadziła na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, kontrolę wykonania budżetu państwa w 2011 r. w częściach budżetowych: 22 – Gospodarka wodna i 41 – Środowisko. Celem kontroli była ocena wykonania w tych częściach ustawy budżetowej na rok 2011 z dnia 20 stycznia 2011 r.² oraz wydanie opinii o prawidłowości rozliczenia finansowego budżetu. W szczególności kontrolą objęto:

- 1) prawidłowość realizacji budżetu państwa przez Ministra Środowiska w zakresie:
 - planowania, wykonania dochodów budżetowych oraz skuteczności działań w celu poprawy ich ściągalności;
 - wykonania wydatków budżetowych, z uwzględnieniem procesu planowania i wydatkowania środków;
 - wykonania wydatków budżetu środków europejskich;
 - rzetelności rocznych sprawozdań budżetowych;
 - nadzoru nad podległymi jednostkami w zakresie realizacji zadań finansowanych z budżetu państwa,
- 2) prawidłowość wykonania planów finansowych przez państwowe jednostki budżetowe (których kierownicy są dysponentami III stopnia) podległe Ministrowi Środowiska w zakresie:
 - planowania, wykonania dochodów budżetowych oraz skuteczności działań w celu poprawy ich ściągalności;
 - wykonania wydatków budżetowych, z uwzględnieniem procesu planowania i wydatkowania środków;
 - wykonania wydatków budżetu środków europejskich;
 - wiarygodności ksiąg rachunkowych w zakresie mającym wpływ na roczne sprawozdania.

Kontrolą w okresie od 2 stycznia do 10 kwietnia 2012 r. objęto cztery jednostki budżetowe, których kierownicy są dysponentami III stopnia: Ministerstwo Środowiska (w ramach części

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82.

² Dz. U. Nr 29, poz. 150.

22 i 41), Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (w ramach części 41), Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Lublinie (w ramach części 41) oraz Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie (w ramach części 22). Kontrolę przeprowadzono z uwzględnieniem kryteriów określonych w art. 5 ust. 1 ustawy o NIK, tj. pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności, zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa³. W niniejszej informacji wykorzystano także ustalenia kontroli przeprowadzonych w Ministerstwie Finansów (w zakresie wykonania w 2011 r. budżetu państwa w części 83 – rezerwy celowe) oraz w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (w zakresie wykonania w 2011 r. planu finansowego).

1.2 Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Gospodarka finansowa części 22 i 41 podlegała rygorom wynikającym z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴, ustawy budżetowej na rok 2011, ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁵, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶ oraz innych przepisów regulujących gospodarkę finansową państwowych jednostek budżetowych.

W 2011 r. szczegółowy zakres działania Ministra Środowiska został określony w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska⁷. Zgodnie z § 1 ust. 2 rozporządzenia Minister Środowiska kieruje działami administracji rządowej: gospodarka wodna i środowisko oraz jest dysponentem części 22 i 41 budżetu państwa (§ 1 ust. 3 rozporządzenia).

Według stanu na 31 grudnia 2011 r. w obu częściach budżetu państwa funkcjonowało: dwóch dysponentów II stopnia (Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska) oraz 63 jednostki budżetowe, których kierownicy są dysponentami III stopnia (Ministerstwo Środowiska, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Biuro Nasiennictwa Leśnego, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Centrum Informacji o Środowisku, 23 parki narodowe, siedem

³ Por.: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

⁴ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.

⁵ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.

⁶ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.

⁷ Do 18 listopada 2011 r. zakres działania Ministra Środowiska określony był w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. (Dz. U. Nr 216, poz. 1606), a od 18 listopada 2011 r. w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. (Dz. U. Nr 248, poz. 1493 z późn. zm.).

regionalnych zarządów gospodarki wodnej, 16 regionalnych dyrekcji ochrony środowiska oraz 11 szkół leśnych).

Dokonując doboru jednostek do kontroli, poza Ministerstwem Środowiska zapewniającym obsługę Ministra Środowiska, który wykonuje zadania dysponenta głównego części 22 i 41 budżetu państwa, NIK uwzględniła między innymi nieprzeprowadzenie w latach poprzednich kontroli wykonania planu finansowego (RDOŚ w Lublinie) oraz czas jaki upłynął od poprzedniej kontroli budżetowej, przeprowadzonej w GIOŚ oraz w RZGW w Warszawie.

Udział w dochodach budżetu państwa dochodów zrealizowanych w 2011 r. w części 22 – Gospodarka wodna wyniósł 0,01%, a w części 41 – Środowisko 0,19%.

Udział w wydatkach budżetu państwa wydatków zrealizowanych w 2011 r. w części 22 wyniósł 0,21%, a w zakresie budżetu środków europejskich 0,13%. W części 41 udział w wydatkach budżetu państwa wydatków zrealizowanych w 2011 r. wyniósł 0,20%, a w zakresie budżetu środków europejskich 4,1%.

2 Podsumowanie wyników kontroli

2.1 Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami wykonanie w 2011 r. budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w częściach: 22 – Gospodarka wodna i 41 – Środowisko.

Kalkulacje oceny końcowej w częściach 22 i 41 wraz z ocenami cząstkowymi zawierają załączniki nr 5.9 i 5.10 do Informacji. Oceny ogólna i cząstkowe wynikają z przyjętych przez NIK kryteriów ocen wykonania budżetu państwa w 2011 r.⁸

W części 22 – Gospodarka wodna, zrealizowane dochody wyniosły 38.289,3 tys. zł i były wyższe od planowanych o 22,2%. Wydatki budżetowe zrealizowano w kwocie 632.689,9 tys. zł, co stanowiło 95,4% planu po zmianach. Z budżetu środków europejskich w części 22 wydatkowano 80.026,4 tys. zł, co stanowiło 44,2% planu po zmianach.

Zastrzeżenia w części 22 dotyczą nieprawidłowości w Ministerstwie Środowiska oraz w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Warszawie, szczególnie w zakresie zgodności systemu rachunkowości z zasadami rachunkowości i skuteczności funkcjonowania mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych.

W części 41 – Środowisko, zrealizowane dochody wyniosły 534.306,0 tys. zł i były niższe od planowanych o 11,6%. Wydatki budżetowe zrealizowano w kwocie 595.408,2 tys. zł, co stanowiło 90,1% planu po zmianach. Z budżetu środków europejskich w części 41 wydatkowano 2.523.717,2 tys. zł, co stanowiło 88,0% planu po zmianach.

Zastrzeżenia w części 41 dotyczą nieprawidłowości w Ministerstwie Środowiska, w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie. Nieprawidłowości w części 41, w łącznej kwocie 9.602,0 tys. zł, polegały na:

- nieuwjęciu w księgach rachunkowych zobowiązań z tytułu składek do organizacji międzynarodowych w wysokości 8.746,9 tys. zł (Ministerstwo Środowiska – dysponent III stopnia środków budżetu państwa);
- zaciągnięciu w 2011 r. zobowiązania w kwocie 855,1 tys. zł niezgodnie z warunkami zaciągania zobowiązań angażujących środki publiczne (GIOŚ).

⁸ W ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2011 r. zastosowano trzystopniową skalę ocen, tj. ocenę pozytywną, ocenę pozytywną z zastrzeżeniami oraz ocenę negatywną (por.: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>).

Na ocenę wykonania budżetu państwa w części 22 i części 41 miało wpływ także:

- prowadzenie ksiąg rachunkowych z naruszeniem przepisów ustawy o rachunkowości (Ministerstwo Środowiska – dysponent III stopnia, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie);
- sporządzanie w 2011 r. sprawozdań budżetowych na podstawie niezatwierdzonych zapisów księgowych (RDOŚ w Lublinie, RZGW w Warszawie);
- przeprowadzenie, niezgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości, inwentaryzacji rozrachunków z kontrahentami, w odniesieniu do których w księgach figurowały salda zerowe (Ministerstwo Środowiska – dysponent III stopnia);
- przyjęcie w 2011 r. środków europejskich na rachunek bieżący wydatków państwowej jednostki budżetowej w łącznej kwocie 5.916,7 tys. zł i dokonanie z tego rachunku płatności faktur oraz refundacji wydatków z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, których źródłem finansowania były środki europejskie (Ministerstwo Środowiska – dysponent III stopnia, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska).

W wyniku kontroli stwierdzono, że dysponent części 22 i części 41 nie w pełni skutecznie sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu, przez podległe i nadzorowane jednostki.

2.2 Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje roczne łączne sprawozdania budżetowe za rok 2011, sporządzone przez Ministerstwo Środowiska w części 22 i części 41, tj.:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28) w zakresie części 22,
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń (Rb-Z),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków UE i innych (Rb-28 Programy),

oraz łączne sprawozdanie z wykonania wydatków Rb-28 UE w zakresie budżetu środków europejskich.

Pozytywnie z zastrzeżeniami natomiast NIK opiniuje łączne roczne sprawozdanie Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie części 41 – Środowisko, w którym nie wykazano zobowiązań z tytułu składek do organizacji międzynarodowych w łącznej kwocie 8.746,9 tys. zł. Było to konsekwencją niewykazania tej kwoty zobowiązań w rocznym jednostkowym sprawozdaniu Rb-28 przez dysponenta III stopnia – Ministerstwo Środowiska.

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli z wyjątkiem pominięcia danych, o których mowa we wcześniejszym akapicie, łączne sprawozdania budżetowe przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań na koniec 2011 r.

W trakcie kontroli ustalono, że Ministerstwo Środowiska na koniec 2011 r. posiadało zobowiązania z tytułu składek do pięciu organizacji międzynarodowych w łącznej wysokości 2.211,9 tys. USD i 269,0 tys. EUR, tj. 8.746,9 tys. zł⁹. Zobowiązania te nie zostały ujęte w księgach rachunkowych Ministerstwa i nie zostały wykazane w jednostkowym sprawozdaniu budżetowym Rb-28 (w zakresie cz. 41), a w konsekwencji również w rocznym łącznym sprawozdaniu Rb-28 sporządzanym przez dysponenta głównego. W ocenie Dyrektora Generalnego Ministerstwa Środowiska składki do organizacji międzynarodowych są elementem polityki Kierownictwa Resortu. Decyzje o wnoszeniu odpowiednich opłat z tytułu składek do organizacji międzynarodowych, jako decyzje o charakterze strategicznym, są podejmowane tylko przez ściśle Kierownictwo Resortu. Dlatego też składek, których nieopłacenie nie rodzi skutków finansowych w postaci odsetek nie traktuje się jako zobowiązań i nie ujmuje w ewidencji księgowej i sprawozdawczości. W trakcie kontroli ustalono jednak, że organizacje międzynarodowe oczekują na dokonanie wpłaty. Między innymi w piśmie dołączonym do faktury United Nations Environment Programme sygnalizowano konieczność zapłacenia składek¹⁰, w tym składek zaległych w całości i to możliwie najwcześniej. Zdaniem NIK, zarządzanie środkami budżetowymi wymaga pełnej wiedzy o zobowiązaniach, a wiedza ta powinna być czerpana z ksiąg rachunkowych, które powinny rzetelnie odzwierciedlać sytuację finansową. Niewykazanie zobowiązań z tytułu składek do organizacji międzynarodowych ma także wpływ na wartość informacyjną sprawozdania Rb-28. W takiej sytuacji Minister Finansów, realizujący budżet państwa, nie uzyskuje wiedzy o konieczności zapewnienia odpowiednich środków finansowych na uregulowanie składek do organizacji międzynarodowych. Brak ujęcia zobowiązań z tytułu

⁹ Kwota po przeliczeniu stosownej waluty na PLN według średniego kursu NBP na dzień bilansowy (31 grudnia 2011 r.).

¹⁰ Opłacanych przez Ministerstwo Środowiska w ramach Protokołu Montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową – Fundusz Wielostronny.

przedmiotowych składek w ewidencji i sprawozdawczości budżetowej był także niezgodny z zasadą jawności gospodarowania środkami publicznymi, wynikającą z art. 34 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Wszystkie skontrolowane sprawozdania sporządzane były na podstawie sprawozdań jednostek podległych, w terminach określonych rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹¹ oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹².

W wyniku badania wiarygodności ksiąg rachunkowych oraz przenoszenia danych z ksiąg rachunkowych do sprawozdań budżetowych, Najwyższa Izba Kontroli wydała pozytywne opinie w odniesieniu do rocznych jednostkowych sprawozdań budżetowych sporządzonych przez czterech objętych kontrolą dysponentów III stopnia¹³, tj. sprawozdań: Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych; Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych; Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa (z wyjątkiem sprawozdania sporządzonego przez Ministerstwo Środowiska w zakresie części 41); Rb-28 Programy z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków UE i innych; kwartalnych sprawozdań Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych i Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, a także rocznych sprawozdań budżetu środków europejskich Rb-28 UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej. Pozytywnie z zastrzeżeniami NIK opiniuje jedynie sprawozdanie Rb-28 w zakresie części 41, sporządzone przez Ministerstwo Środowiska – dysponenta III stopnia, ponieważ w sprawozdaniu tym nie wykazano zobowiązań z tytułu składek do organizacji międzynarodowych.

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej i przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań (z wyjątkiem opisanego wyżej sprawozdania Rb-28 w zakresie zobowiązań w ramach części 41). Stwierdzono jednak, że w 2011 r. w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Warszawie i Regionalnej Dyrekcji Ochrony

¹¹ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

¹² Dz. U. Nr 43, poz. 247.

¹³ RDOŚ w Lublinie, GIOŚ, RZGW w Warszawie oraz Ministerstwo Środowiska.

Środowiska w Lublinie sprawozdania były sporządzane na podstawie niezatwierdzonych w sposób trwały zapisów księgowych, co było niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

2.3 Uwagi końcowe i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w 2011 r., podobnie jak w roku ubiegłym, Ministerstwo Środowiska nie wykorzystało zaplanowanych środków budżetowych, pomimo występowania znacznych potrzeb na realizację zadań w zakresie gospodarki wodnej i ochrony środowiska. Spowodowane to było głównie niższym od planowanego wykorzystaniem środków z rezerwy celowej (poz. 59) na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Rezerwa celowa na dofinansowanie przedmiotowych zadań, planowanych do realizacji przez jednostki budżetowe, została od 2011 r. utworzona w budżecie państwa na podstawie art. 410c ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska¹⁴ ze środków przekazywanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej na dochody budżetu państwa. Uruchomienie przez Ministra Finansów środków z rezerwy następowało w wyniku zawarcia, przez państwowe jednostki budżetowe, umów z funduszami według procedury określonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej¹⁵. Ustalenia kontroli, przeprowadzonych w Ministerstwie Środowiska, NFOŚiGW oraz GIOŚ, wskazują na przewlekłość działań związanych z uruchomieniem środków z rezerwy celowej i w ocenie NIK spowodowane jest to niewłaściwym funkcjonowaniem systemu. Procedura pozyskania przez jednostki środków finansowych, począwszy od rozpatrywania wniosku o dofinansowanie, zawarcia umowy z NFOŚiGW, aż do dnia otrzymania decyzji Ministra Finansów o zapewnieniu finansowania, trwała od pięciu do dziesięciu miesięcy, w tym okres od złożenia wniosku przez Ministra Środowiska do wydania decyzji przez Ministra Finansów wynosił od około dwóch do czterech miesięcy. Termin w jakim jednostki otrzymywały decyzje Ministra Finansów w wielu przypadkach uniemożliwiał przeprowadzenie jakichkolwiek procedur zmierzających do udzielenia zamówienia publicznego i zrealizowanie zaplanowanych na 2011 r. zadań. W samym tylko GIOŚ nie zrealizowano z tych powodów czterech zadań.

¹⁴ Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.

¹⁵ Dz. U. Nr 226, poz. 1479.

Z powyżej przedstawionych faktów wynika, że procedura, jaką jednostki budżetowe muszą wypełnić w celu uruchomienia środków z omawianej wyżej pozycji rezerw celowych, jak również i innych rezerw celowych, zdecydowanie skraca czas jaki pozostaje tym podmiotom, związanym rokiem budżetowym, na wykonanie planowanych zadań. Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że w trakcie roku budżetowego 2011 budżet Ministerstwa Środowiska w części 22 – Gospodarka wodna zwiększył się w wyniku uruchomienia środków z rezerw celowych o 101,4% w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2011, a budżet w części 41 – Środowisko wzrósł z tego samego powodu o 37,6%. W ocenie NIK brak u dysponentów środków budżetowych pełnej wiedzy od początku roku budżetowego o wysokości kwot możliwych do wykorzystania na wydatki, może utrudniać planowanie realizacji zadań na dany rok budżetowy. Podstawą realizacji zadań właściwych dla działu kierowanego przez danego ministra jest, zgodnie z art. 70 ustawy o finansach publicznych, roczny plan działalności. W planie tym należy określić cele zadań budżetowych wraz ze wskazaniem podzadań służących osiągnięciu celów oraz mierniki określające stopień realizacji celu. Ponadto minister kierujący działem powinien określić ogół działań, wchodzących w skład podzadań, niezbędnych dla zapewnienia osiągnięcia celów zadań budżetowych. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że plany, opracowane bez wiedzy o ostatecznych kwotach możliwych do wykorzystania w danym roku, nie pozwalają na właściwe programowanie, a w konsekwencji na skuteczne osiągnięcie celów zaplanowanych zadań budżetowych. Zwiększanie limitu wydatków w ciągu roku i w takiej skali jak stwierdzono w Ministerstwie Środowiska powoduje, że wiele działań jest podejmowanych ad hoc przez co mogą one być nieskuteczne. Nie bez znaczenia jest również fakt, że zbyt długie oczekiwanie na uruchomienie środków z rezerw celowych uniemożliwia realizację wielu działań ze względu na długotrwały proces udzielania zamówień publicznych.

Zastrzeżenia NIK dotyczyły także prowadzenia, w trzech spośród czterech jednostek objętych kontrolą, ksiąg rachunkowych z naruszeniem przepisów ustawy o rachunkowości. Należy zwrócić uwagę, że nieprawidłowość ta została zdiagnozowana również w toku kontroli wykonania budżetu państwa w 2010 r.

W związku z tym, niezależnie od wniosków zawartych w wystąpieniach pokontrolnych, Najwyższa Izba Kontroli wnosi do:

• **Ministra Środowiska o:**

- podjęcie, w porozumieniu z NFOŚiGW, działań zmierzających do usprawnienia procesu pozyskiwania przez państwowe jednostki budżetowe środków z rezerwy celowej na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej;

- podjęcie, w ramach sprawowanego nadzoru i kontroli nad podległymi jednostkami, działań zmierzających do wyeliminowania wskazanych wyżej nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych.

• **Ministra Finansów** o:

- rozważenie możliwości skrócenia okresu rozpatrywania wniosków dysponentów części budżetowych o zwiększenie planu wydatków ze środków z rezerwy celowej oraz wniosków o zapewnienie finansowania zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
- dokonanie analizy zasadności pozostawiania znacznych środków finansowych w rezerwach celowych budżetu państwa.

3 Ważniejsze wyniki kontroli

3.1 Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdań rocznych oraz bieżących prowadzonych w GIOŚ, pozytywnie z zastrzeżeniami w RZGW w Warszawie i RDOŚ w Lublinie, a negatywnie w Ministerstwie Środowiska (dysponent III stopnia).

NIK ocenia pozytywnie zgodność systemu rachunkowości z zasadami rachunkowości w GIOŚ i RDOŚ w Lublinie. Natomiast pozytywnie z zastrzeżeniami NIK ocenia zgodność systemu rachunkowości z zasadami rachunkowości w Ministerstwie Środowiska (dysponent III stopnia) i w RZGW w Warszawie oraz skuteczność funkcjonowania mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych we wszystkich kontrolowanych jednostkach. Zastrzeżenia NIK dotyczą ponadto funkcjonowania systemu księgowości komputerowej w GIOŚ, RZGW w Warszawie oraz Ministerstwie Środowiska (dysponent III stopnia).

Powyższe oceny sformułowano na podstawie:

- a) przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych przeprowadzonego metodą pełną we wszystkich kontrolowanych jednostkach,
- b) badania próby 397 dowodów księgowych (na łączną kwotę 71.291,9 tys. zł), z tego 354 (na łączną kwotę 66.680,7 tys. zł) wybranych metodą monetarną (MUS)¹⁶ oraz 43 (na łączną kwotę 4.611,2 tys. zł) dobranych celowo,
- c) badania we wszystkich kontrolowanych jednostkach zgodności systemu rachunkowości z zasadami rachunkowości, funkcjonowania mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych oraz systemów księgowości komputerowej.

W ocenach uwzględniono także wyniki prawidłowości przeprowadzenia inwentaryzacji.

Stwierdzone nieprawidłowości wpływające na wiarygodność ksiąg rachunkowych w wymiarze finansowym wyniosły 12.253,1 tys. zł, a błędy formalne stwierdzono w dowodach i zapisach księgowych o łącznej wartości 21.874,7 tys. zł.

Badanie systemów rachunkowości, w tym księgowości komputerowej oraz badanie analityczne ksiąg rachunkowych wykazało nieprawidłowości w Ministerstwie Środowiska, RZGW w Warszawie, GIOŚ i RDOŚ w Lublinie.

¹⁶ MUS – Monetary Unit Sampling, tj. metodą statystyczną uwzględniającą prawdopodobieństwo wyboru dowodu proporcjonalne do wartości transakcji, udokumentowanej tym dowodem.

W Ministerstwie Środowiska: ustalone przez Dyrektora Generalnego zasady (polityka rachunkowości) nie zawierały wszystkich elementów, określonych w art. 10 ustawy o rachunkowości, tj.:

- ustalenia sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych w zakresie określenia terminów granicznych ujmowania dowodów księgowych w księgach rachunkowych jednostki do okresu sprawozdawczego, zgodnego z datą wystąpienia operacji gospodarczej w przypadku otrzymania dowodu w następnym okresie sprawozdawczym;
- w Zakładowym Planie Kont nie wydzielono konta 138 – Rachunek środków europejskich, co było niezgodne z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹⁷, a także stanowiło niewypełnienie obowiązku określonego w § 27 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, zgodnie z którym kierownicy jednostek byli zobowiązani do dostosowania prowadzenia rachunkowości w zakresie wykonania budżetu środków europejskich do zasad określonych w tym rozporządzeniu w terminie do 31 października 2010 r.

Wytyczne w zakresie terminów granicznych, ujmowania dowodów księgowych w księgach rachunkowych Ministerstwa do danego okresu sprawozdawczego, wskazane zostały tylko w pisemnym poleceniu Głównego Księgowego. Przedmiotowa kwestia powinna być uregulowana w zasadach rachunkowości, ustalonych przez kierownika jednostki, stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Natomiast w procedurach kontroli finansowej ustalono zasadę rozliczania płatności, których źródłem finansowania są środki europejskie, za pomocą rachunku bieżącego budżetu środków krajowych. Było to niezgodne z § 3 rozporządzenia Ministra Finansów, o którym mowa wyżej. Przyjmowanie środków europejskich na rachunek bieżący wydatków państwowej jednostki budżetowej jest również niezgodne z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach¹⁸.

¹⁷ Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.

¹⁸ Dz. U. Nr 249, poz. 1667 z późn. zm.

Poza tym badanie analityczne ksiąg rachunkowych w Ministerstwie Środowiska wykazało nieprawidłowości w zapisach księgowych w zakresie wskazania daty operacji gospodarczej (68 zapisów), daty zapisu (376 zapisów) oraz opisu operacji gospodarczej (56 zapisów). Zapisy nie zawierały opisu operacji lub opis był nieczytelny. Przyczyną takiego stanu było między innymi nieprawidłowe działanie systemu finansowo-księgowego oraz mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

W RZGW w Warszawie przepisy wewnętrzne, regulujące zasady (politykę) rachunkowości oraz obieg i kontrolę dowodów księgowych, określały zasady księgowania, w tym daty graniczne księgowania dowodów w poczet okresu sprawozdawczego zgodnego z datą wystąpienia operacji gospodarczej, dla zdarzeń gospodarczych finansowanych z wykorzystaniem Instrumentu Finansowego LIFE+ oraz dowodów otrzymywanych na przełomie roku. Dla pozostałych dowodów nie wskazano dat granicznych. W polityce rachunkowości określono natomiast zasadę ujmowania dowodów księgowych w księgach rachunkowych (poza wyjątkami wskazanymi wyżej) pod datą zwrotu dowodu z opisu merytorycznego. Było to niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Stosowanie tej zasady w praktyce spowodowało księgowanie dowodów księgowych w okresach sprawozdawczych niezgodnych z datą wystąpienia operacji gospodarczej. Zastrzeżenia NIK dotyczyły także funkcjonowania informatycznego systemu finansowo-księgowego. System ten nie zawierał w formacie zapisu księgowego pola do wprowadzenia daty operacji gospodarczej. Tym samym zapis księgowy nie zawierał elementu wymaganego art. 23 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

W RZGW w Warszawie ustalono także, że zapisy księgowe, wprowadzone do ksiąg rachunkowych w 2011 r., nie były zatwierdzane na bieżąco i sprawozdania budżetowe sporządzane były na podstawie zapisów niespełniających wymogu trwałości (poza sprawozdaniami według stanu na dzień 31 marca 2011 r.), o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości. W związku z powyższym, zdaniem NIK, księgi rachunkowe RZGW za 2011 r. nie spełniały, określonych w art. 24 ust. 5 ustawy o rachunkowości, warunków uznania ksiąg rachunkowych za bieżąco prowadzone. W jednostce nie sporządzano miesięcznych zestawień obrotów i sald, wymaganych art. 18 ust. 1 wymienionej ustawy, z wyjątkiem zestawień obrotów i sald dla kont rozrachunkowych.

W GIOŚ stosowany informatyczny system finansowo-księgowy nie kontrolował sekwencji dat. Badanie analityczne ksiąg rachunkowych wykazało błędną sekwencję dat w 52 zapisach not księgowych „PK” na łączną kwotę 258,5 tys. zł.

W RDOŚ w Lublinie zapisy księgowe, wprowadzone do ksiąg rachunkowych w 2011 r., nie były zatwierdzane na bieżąco, a sprawozdania budżetowe sporządzane były na podstawie zapisów niespełniających wymogu trwałości, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Zapisy księgowe były jedynie akceptowane, co oznaczało wprowadzenie zablokowanie ich do edycji, jednak nie była to blokada nieodwołalna. System umożliwiał bowiem wycofanie przez osobę uprawnioną wcześniejszej akceptacji zapisów. Na podstawie wydruków dziennika obrotów ustalono, że zapisy księgowe wprowadzone do ksiąg rachunkowych w poszczególnych okresach sprawozdawczych, od stycznia do lipca 2011 r., zostały zatwierdzone w drugiej połowie sierpnia 2011 r., a zapisy w poszczególnych okresach od września do grudnia 2011 r. zatwierdzono w terminie od jednego do 12 dni po sporządzeniu sprawozdań budżetowych. Na skutek niezatwierdzania na bieżąco zapisów księgowych zestawienia obrotów i sald za poszczególne okresy sprawozdawcze sporządzane były w formie wydruku oznaczonego jako „Pomocniczy wykaz obrotów i sald”. Tym samym, w ocenie NIK, księgi rachunkowe RDOŚ za 2011 r. nie spełniały określonych w art. 24 ust. 5 warunków uznania ich za prowadzone bieżąco.

Poza tym w trzech objętych kontrolą jednostkach, tj. w Ministerstwie Środowiska (dysponent III stopnia), RDOŚ w Lublinie oraz GIOŚ stwierdzono, że otrzymywane z Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) środki europejskie nie były księgowane na koncie 138 – Rachunek środków europejskich. Było to spowodowane w przypadku Ministerstwa Środowiska błędami w systemie rachunkowości, a w przypadku dwóch pozostałych jednostek nieskutecznym funkcjonowaniem systemu rachunkowości.

W Ministerstwie Środowiska nie otwarto rachunku pomocniczego środków europejskich w BGK lub Narodowym Banku Polskim i nie wydzielono konta 138 w Zakładowym Planie Kont. W związku z tym środki europejskie wpływały na rachunek bieżący wydatków i ewidencjonowane były na koncie 130 – Rachunek bieżący jednostki. Środki te stanowiły refundację wcześniej poniesionych w 2011 r. wydatków z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, których źródłem finansowania były właśnie środki europejskie. Działanie to było konsekwencją przyjęcia w jednostce zasady rozliczania płatności dotyczących składników wynagrodzeń, polegającej na tym, że płatności z tego tytułu następowały na podstawie list wypłat z rachunku bieżącego wydatków Ministerstwa, a następnie w terminach najbliższych, określonych w harmonogramie płatności BGK, wypłacone środki były refundowane, tj. przelewane z rachunku BGK na rachunek bieżący wydatków Ministerstwa.

W RDOŚ w Lublinie konto 138 zostało wydzielone w Zakładowym Planie Kont, ale operacje pieniężne, dokonywane na rachunku bankowym związanym z realizacją programów finansowanych ze środków europejskich, ewidencjonowane były w księgach rachunkowych RDOŚ przez cały 2011 r. na koncie 139 – Rachunki sum depozytowych oraz sum na zlecenie. Było to niezgodne z pkt. II.1.24 załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Z rachunku sum na zlecenie, na który wpływały środki europejskie na podstawie zleceń z BGK, realizowano wypłaty wynagrodzeń netto bezpośrednio na konta bankowe pracowników oraz refundowano wydatki na pochodne od wynagrodzeń (składki ZUS, podatek dochodowy od osób fizycznych), opłacone wcześniej ze środków zgromadzonych na rachunku bieżącym wydatków. W trakcie kontroli NIK została dokonana korekta zapisów księgowych w księgach rachunkowych RDOŚ oraz przeksięgowano wydatki ze środków europejskich z konta 139 na konto 138.

W GIOŚ, pomimo wydzielenia konta 138 w Zakładowym Planie Kont, operacje gospodarcze, których źródłem finansowania były środki europejskie, ewidencjonowane były na kontach 130 i 139. Wobec braku rachunku pomocniczego wydatków ze środków europejskich, BGK na uregulowanie zobowiązań w stosunku do kontrahenta zagranicznego przekazał w 2011 r. środki w kwocie ogółem 7.268,7 tys. zł odpowiednio na rachunek bieżący wydatków GIOŚ (kwota 5.909,5 tys. zł) i na rachunek sum na zlecenie (kwota 1.359,2 tys. zł odpowiadająca wartości podatku VAT). Po otrzymaniu środków uregulowano przedmiotowe zobowiązania odpowiednio z rachunku bieżącego wydatków (przelew dla kontrahenta w kwocie netto) i z rachunku sum na zlecenie (przelew podatku VAT do urzędu skarbowego). Dopiero w trakcie kontroli NIK założono rachunek pomocniczy wydatków ze środków europejskich.

W ocenie NIK, środków europejskich nie można przyjmować na żaden z rachunków określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach. Rozporządzenie to reguluje tylko i wyłącznie kwestie dokonywania operacji na rachunkach bankowych, prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych, w tym na rachunku bieżącym wydatków

państwowej jednostki budżetowej. Stosownie do § 9 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia, o którym mowa wyżej, na rachunek bieżący wydatków mogą być przyjmowane tylko środki krajowe na wydatki budżetowe określone w planie finansowym, a z tego rachunku dokonywane mogą być wydatki, których źródłem finansowania są środki krajowe.

Badanie próby dowodów księgowych w zakresie ich poprawności formalnej, kontroli bieżącej i dekretacji, oraz prawidłowości ujęcia w księgach rachunkowych, wykazało nieprawidłowości zarówno w części 22, jak i w części 41.

W części 22 stwierdzono nieprawidłowości w odniesieniu do 61 dowodów na łączną kwotę 18.434,7 tys. zł, co stanowiło 39,8% łącznej kwoty badanych dowodów w tej części oraz 18,1% łącznej wartości wydatków ze środków krajowych i europejskich, zrealizowanych w tej części przez kontrolowane jednostki, tj. Ministerstwo Środowiska (dysponent III stopnia) i RZGW w Warszawie. Zastrzeżenia dotyczyły głównie, niezgodnego z art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości, nanoszenia na dowodach poprawek i korekt oraz niewłaściwej dekretacji. Nieprawidłowości w tym zakresie nie miały wpływu na sprawozdawczość bieżącą i roczną. Poza tym, spośród wszystkich 61 dowodów, dziewięć na łączną kwotę 3.506,2 tys. zł ujęto w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego, niezgodnego z okresem sprawozdawczym wystąpienia operacji gospodarczych, udokumentowanych tymi dowodami. Nieprawidłowości te wystąpiły w RZGW w Warszawie i miały wpływ na sprawozdawczość bieżącą.

W części 41 w odniesieniu do 17 dowodów na łączną kwotę 3.181,5 tys. zł, co stanowiło 12,7% łącznej kwoty badanych dowodów w tej części oraz 1,9% łącznej wartości wydatków ze środków krajowych i europejskich zrealizowanych w części 41 przez kontrolowane jednostki, tj. Ministerstwo Środowiska (dysponent III stopnia), GIOŚ i RDOŚ w Lublinie, stwierdzone nieprawidłowości obejmowały tylko dowody badane w Ministerstwie Środowiska. Zastrzeżenia dotyczyły głównie, niezgodnego z art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości, nanoszenia poprawek i korekt, wskazania w zapisie księgowym niewłaściwej daty operacji, daty zapisu lub braku opisu operacji gospodarczej. Jeden dowód zawierający błąd w zakresie dekretacji i akceptacji, dotyczył składek opłacanych przez Ministerstwo Środowiska w ramach Protokołu Montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową – Fundusz Wielostronny. Kwota faktury wynosiła 2.372.755,21 USD¹⁹. Z faktury tej Ministerstwo Środowiska opłaciło tylko kwotę 200.765,07

¹⁹ Z tego niedopłata składki za 2009 r. – 750.765,07 USD; składka za 2010 r. – 810.995,07 USD oraz składka za 2011 r. – 810.995,07 USD.

USD (583,0 tys. zł)²⁰, tytułem części składki za 2009 r. W księgach rachunkowych Ministerstwa Środowiska zaewidencjonowano tylko kwotę wypłaconą. Pozostała kwota 2.171.990,14 USD nie została ujęta w księgach rachunkowych.

Wymieniona składka nie była jedynym nieuregulowanym i niezaewidencjonowanym w księgach rachunkowych zobowiązaniem Ministerstwa Środowiska z tytułu składek do organizacji międzynarodowych. Ogółem, według stanu na koniec 2011 r., kwota nieopłaconych i nieujętych w ewidencji księgowej składek do organizacji międzynarodowych wyniosła 2.211.916,1 USD²¹ i 268.960 EUR²², tj. po przeliczeniu stosownej waluty na PLN według średniego kursu NBP na dzień bilansowy – łącznie 8.746,9 tys. zł. Nieujęcie tej kwoty w księgach rachunkowych miało wpływ na roczne sprawozdanie Rb-28, w którym zaniżono wartość zobowiązań jednostki. W ocenie NIK, niezaksięgowanie w 2011 r. przedmiotowych zobowiązań narusza art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Ponadto NIK zwraca uwagę, że zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości, jednostki są zobowiązane do rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej. W tej sytuacji, ksiąg rachunkowych Ministerstwa Środowiska (dysponent III stopnia) nie można uznać za rzetelne, tj. prowadzone w sposób określony w art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, ponieważ dokonane w nich zapisy nie odzwierciedlają stanu rzeczywistego.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia przeprowadzenie w RZGW w Warszawie, RDOŚ w Lublinie i GIOŚ inwentaryzacji w celu ustalenia i sprawdzenia rzeczywistego stanu aktywów i pasywów jednostki. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły natomiast metody, według której w Ministerstwie Środowiska przeprowadzono inwentaryzację rozrachunków (dotyczących 403 kontrahentów) wykazujących w księgach rachunkowych salda zerowe. W tym zakresie inwentaryzacja została przeprowadzona metodą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji ich wartości. Było to niezgodne z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości stanowiącym, że inwentaryzacja należności co do zasady następuje drogą uzgodnienia salda z kontrahentem.

²⁰ Przeliczenie według kursu USD z dnia transakcji – 2,9038 zł.

²¹ Zobowiązania dotyczą składki na działalność podstawową EMEP w ramach Konwencji Genewskiej oraz składki opłacanej w ramach Protokołu Montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową – Fundusz Wielostronny.

²² Zobowiązania dotyczą składek opłacanych w ramach: Konwencji Helsińskiej w sprawie ochrony Morza Bałtyckiego i jego zasobów, Konwencji Bońskiej w sprawie ochrony wędrownych gatunków dzikich zwierząt, Konwencji w sprawie ochrony wędrownych gatunków dzikich zwierząt – CMS – Fundusz powierniczy.

3.2 Budżet państwa

3.2.1 Dochody

3.2.1.1 Część 22 – Gospodarka wodna

Dane dotyczące dochodów budżetowych w części 22 – Gospodarka wodna przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 5.1 do Informacji.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia planowanie i realizację w 2011 r. dochodów budżetu państwa w części 22.

Dochody budżetowe w części 22 – Gospodarka wodna w 2011 r. zrealizowane zostały w łącznej wysokości 38.289,3 tys. zł, co stanowiło 122,2% kwoty określonej w ustawie budżetowej na rok 2011. Uzyskane dochody były o 12.196,9 tys. zł (tj. o 46,7%) wyższe od zrealizowanych w 2010 r. Było to związane z wystąpieniem nowych źródeł dochodów z tytułów, które do dnia 31 grudnia 2010 r. – do daty likwidacji gospodarstw pomocniczych – zasilały przychody tych gospodarstw.

Największą pozycję dochodów w 2011 r. stanowiły wpływy w rozdziale 71094 – Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były realizowane przez gospodarstwa pomocnicze, w kwocie 23.822,9 tys. zł (62,2% dochodów ogółem) oraz w rozdziale 71018 – Regionalne zarządy gospodarki wodnej w kwocie 13.881,2 tys. zł (36,3%). Dochody w tych dwóch rozdziałach, zrealizowane przez regionalne zarządy gospodarki wodnej, stanowiły głównie wpływy, uzyskane w:

- § 0780 – Dochody ze zbycia praw majątkowych, w kwocie 10.548,2 tys. zł, z tytułu zbycia praw majątkowych od świadectw pochodzenia energii elektrycznej, wyprodukowanej w elektrowniach wodnych;
- § 0840 – Wpływy ze sprzedaży wyrobów, w kwocie 10.418,7 tys. zł, ze sprzedaży energii elektrycznej wygenerowanej z małych elektrowni wodnych przejętych od gospodarstw pomocniczych;
- § 0750 – Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze, w kwocie 8.012,6 tys. zł, między innymi z dzierżawy gruntów, obiektów hydrotechnicznych i urządzeń wodnych oraz czyszszów.

Większe od planowanego wykonanie dochodów w części 22, wynikające ze zrealizowania wyższych wpływów w rozdziałach 71094 i 71018, odpowiednio o 22,6% oraz 21,6%, spowodowane było korzystnymi warunkami hydrologicznymi pozwalającymi na maksymalne wykorzystanie mocy elektrowni wodnych oraz osiągnięciem porozumień w sprawie zapłaty należności przez podmioty bezumownie korzystające w latach ubiegłych z nieruchomości Skarbu Państwa.

Na koniec 2011 r. w części 22 należności pozostałe do zapłaty wyniosły 4.236,2 tys. zł, w tym zaległości netto 2.851,4 tys. zł. W porównaniu z 2010 r. kwota należności pozostałych do zapłaty była niższa o 37,6% (tj. o 2.557,1 tys. zł), a kwota zaległości netto niższa o 47,8% (tj. o 2.610,5 tys. zł).

3.2.1.2 Część 41 – Środowisko

Dane dotyczące dochodów budżetowych w części 41 – Środowisko przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 5.2 do Informacji.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia planowanie i realizację w 2011 r. dochodów budżetu państwa w części 41.

W części 41 – Środowisko zrealizowano dochody w kwocie 534.306,0 tys. zł, co stanowiło 88,4% kwoty określonej w ustawie budżetowej. Uzyskane w 2011 r. dochody w części 41 były ponad siedmiokrotnie wyższe od dochodów zrealizowanych w 2010 r. Główną przyczyną takiego stanu była zmiana zasad finansowania zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe. Do 2010 r. zadania te finansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, bezpośrednio przekazywanych na rachunki jednostek realizujących te zadania. Od 2011 r. zadania finansowane są ze środków rezerwy celowej, utworzonej z wpłat odpowiednich funduszy na centralny rachunek dochodów budżetu państwa (za pośrednictwem rachunku dochodów Ministerstwa Środowiska).

Największą pozycję dochodów w 2011 r. stanowiły wpływy realizowane w dziale 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska w kwocie 365.561,1 tys. zł (68,4% dochodów ogółem), dziale 710 – Działalność usługowa w kwocie 85,417,2 tys. zł (16,0%) oraz w dziale 925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz obszary i obiekty chronionej przyrody w kwocie 64.921,8 tys. zł (12,2%).

Na zrealizowanie w 2011 r. niższej od planowanej kwoty dochodów w części 41 wpływ miało przede wszystkim uzyskanie w dziale 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, rozdział 90011 – Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (§ 8510 – wpływy z różnych rozliczeń) o 28,4% niższych od planowanych, tj. w kwocie 347.617,6 tys. zł, wpływów z tytułu wpłat dokonywanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej na realizację zadań państwowych jednostek budżetowych finansowanych ze środków rezerwy celowej (poz. 59). Przyczyną takiego stanu była przewlekłość działań związanych szczególnie z uzyskaniem zapewnienia finansowania zadań planowanych do realizacji w okresie dłuższym niż jeden rok budżetowy. Oczekiwanie między innymi przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska i Ministerstwo Środowiska na wydanie przez Ministra Finansów decyzji o zapewnieniu finansowania trwało od około dwóch do czterech miesięcy²³. Jednostki nie posiadając decyzji o zapewnieniu finansowania, nie mogły rozpocząć żadnych procedur zmierzających do udzielenia zamówienia publicznego. Długi okres oczekiwania na decyzje Ministra Finansów i otrzymanie ich w październiku, listopadzie, a nawet w grudniu 2011 r., uniemożliwił rozpoczęcie procedur zmierzających do udzielenia zamówień publicznych, realizacji zadań zaplanowanych na 2011 r. i wykorzystania środków. W takich przypadkach jednostki nie występowały z wnioskami o uruchomienie w 2011 r. środków z rezerwy celowej, a NFOŚiGW lub wfośigw nie dokonywały wpłat na rachunek dochodów Ministerstwa Środowiska, natomiast środki już przekazane i niewykorzystane przez jednostki realizujące zadania, podlegały zwrotowi na rachunek odpowiedniego funduszu jako nadpłata dochodów. W 2011 r. Ministerstwo Środowiska zwróciło na rachunki odpowiednich funduszy łącznie kwotę 21.458,8 tys. zł.

Wyższe od planowanych dochody uzyskano natomiast w dziale 710 – Działalność usługowa oraz w dziale 925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody.

W dziale 710 – Działalność usługowa, rozdział 71095 – Pozostała działalność, wykonane dochody wyniosły 85.417,2 tys. zł, co stanowiło 219,5% planu. Dochody w tym zakresie, planowane i realizowane przez Ministerstwo, jako dysponenta III stopnia, dotyczyły głównie wpływów z tytułu udostępniania informacji geologicznej (§ 0750) oraz wpływów z opłat za koncesje i użytkowanie górnicze (§ 0590²⁴). Dochody w § 0750, zaplanowane w kwocie

²³ Czas liczony od daty złożenia wniosku przez Ministra Środowiska do daty wydania decyzji.

²⁴ Wpływy z opłat za koncesje i licencje.

27.000,0 tys. zł, stanowiącej 104,4% wykonania dochodów w tym paragrafie w 2010 r., zrealizowano w wysokości 66.868,7 tys. zł (247,7% planu). Spowodowane to było między innymi większą liczbą wniosków o korzystanie z informacji geologicznej oraz przedterminową spłatą rat wynagrodzenia za korzystanie z informacji geologicznej. Dochody w § 0590, zaplanowane w kwocie 11.807,0 tys. zł, zrealizowano w wysokości 18.408,9 tys. zł (155,9% planu), co spowodowane było podpisaniem 13 nowych umów o ustanowienie użytkowania górniczego oraz spłatą wszystkich należności przewidzianych do uiszczenia w latach 2012–2014 przez KGHM Polska Miedź S.A.

W dziale 925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody, rozdział 92594 – Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były realizowane przez gospodarstwa pomocnicze, wykonane dochody wyniosły 61.236,9 tys. zł (115,9% planu). Dochody te, realizowane przez parki narodowe, pochodziły między innymi ze sprzedaży biletów wstępu, drewna i wydawnictw. Ich realizacja w kwocie wyższej od planowanej wynikała z większej niż prognozowano liczby osób odwiedzających parki i korzystniejszych cen drewna.

W części 41, według stanu na koniec 2011 r., należności pozostałe do zapłaty wyniosły 6.993,6 tys. zł²⁵, w tym zaległości netto 3.382,3 tys. zł. W porównaniu z 2010 r. kwota należności pozostałych do zapłaty była prawie czterokrotnie wyższa (tj. o 5.162,0 tys. zł), a kwota zaległości netto była wyższa ponad czterokrotnie (tj. o 2.589,7 tys. zł). Największe należności dotyczyły nieuregulowanych płatności z tytułu wynagrodzenia za korzystanie z informacji geologicznej w kwocie 3.033,6 tys. zł, stanowiącej 752% kwoty należności z tego tytułu na koniec 2010 r. Ministerstwo (dysponent III stopnia) oraz jednostki podległe Ministrowi Środowiska podejmowały działania w celu egzekucji dochodów należnych budżetowi państwa. Biorąc jednak pod uwagę znaczny wzrost kwoty należności, w tym zaległości netto, w ocenie NIK, działania te nie były skuteczne.

Uzyskane przez objęte kontrolą jednostki w 2011 r. dochody budżetowe w części 22 i części 41 przekazywane były na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminach, określonych w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa.

W wystąpieniu pokontrolnym sformułowanym po kontroli wykonania w 2010 r. budżetu państwa w części 22 i części 41 Najwyższa Izba Kontroli wniosowała do Ministra

²⁵ Po korekcie sprawozdania Rb-28 z dnia 25 kwietnia 2012 r.

Środowiska o dołożenie należytej staranności przy prognozowaniu dochodów budżetu państwa. Ustalenia kontroli wykonania w 2011 r. budżetu państwa w tych częściach nie wykazały niestarannego prognozowania dochodów, a uzyskanie wyższych od planowanych dochodów spowodowane było czynnikami, na które dysponent części oraz jednostki podległe Ministrowi Środowiska nie miały wpływu.

3.2.2 Wydatki

3.2.2.1 Część 22 – Gospodarka wodna

Realizację wydatków budżetowych w części 22 we wszystkich działach, rozdziałach oraz wybranych paragrafach klasyfikacji budżetowej zaprezentowano w załączniku nr 5.3 do Informacji.

W ustawie budżetowej na rok 2011 wydatki w części 22 określone zostały w wysokości 329.487,0 tys. zł.

W trakcie roku limit wydatków, na podstawie decyzji Ministra Finansów, został zwiększony w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2011 per saldo o 333.967,6 tys. zł, tj. o 101,4% i wyniósł 663.454,6 tys. zł. Limit wydatków został zwiększony głównie środkami z rezerw celowych przeznaczonymi przede wszystkim na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej (poz. 59 rezerw celowych) oraz na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych (poz. 4 rezerw celowych).

Wydatki zrealizowane w 2011 r. w części 22 wyniosły ogółem 632.689,9 tys. zł, co stanowiło 95,4% planu po zmianach. Poniesione w 2011 r. wydatki były wyższe o 6,0% od wydatków w 2010 r.

Na rachunek Ministra Środowiska – dysponenta głównego, Minister Finansów przekazał w 2011 r. na finansowanie zaplanowanych zadań łącznie 632.796,4 tys. zł. Niewykorzystane w części 22 środki, w kwocie 106,5 tys. zł, zostały zwrócone na rachunek budżetu państwa w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa.

W strukturze zrealizowanych w 2011 r. wydatków w części 22 największy udział miały wydatki poniesione w dziale 710 – Działalność usługowa, w łącznej kwocie 605.753,7 tys. zł, stanowiącej 95,8% wydatków ogółem oraz wydatki w dziale 750 – Administracja publiczna, które wyniosły 24.889,5 tys. zł, stanowiąc 3,9% wydatków części 22.

W dziale 710 – Działalność usługowa, dominowały wydatki w rozdziale 71018 – Regionalne zarządy gospodarki wodnej w kwocie 371.810,6 tys. zł, stanowiące 61,4% wydatków

w dziale i 58,8% wydatków części 22 oraz wydatki w rozdziale 71078 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w kwocie 196.096,6 tys. zł stanowiące 32,4% wydatków w dziale i 31,0% wydatków części 22.

W dziale 750 – Administracja publiczna, dominowały wydatki rozdziału 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, które wyniosły 24.644,1 tys. zł, co stanowiło 99,0% wydatków w dziale i 3,9% wydatków części 22. W tym rozdziale 80,6% środków, w kwocie 20.069,6 tys. zł, wydatkowano na opłacenie składek do organizacji międzynarodowych.

W tabeli poniżej przedstawiono strukturę wydatków budżetu państwa w części 22 według grup ekonomicznych.

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (tys. zł)	Udział (%)	Wykonanie (tys. zł)	Udział (%)
Dotacje i subwencje	38.550,0	5,8	38.450,5	6,1
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	2.071,6	0,3	2.059,4	0,3
Wydatki bieżące	394.151,2	59,4	387.553,9	61,3
Wydatki majątkowe	173.011,0	26,1	168.404,2	26,6
Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej	55.670,8	8,4	36.221,9	5,7
Razem	663.454,6	100,0	632.689,9	100,0

Niepełne wykonanie planu wydatków, w 94,2% planu po zmianach, wystąpiło w rozdziale 71018 – Regionalne zarządy gospodarki wodnej. Także środki w rozdziale 71078 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych, wykorzystano poniżej planowanych (96,4%). Głównie nie wykorzystano środków na wydatki i zakupy inwestycyjne, w tym przeznaczonych na współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków Unii Europejskiej. Nie wykonano wszystkich prac modernizacyjnych i budowlano-montażowych, między innymi śluz, jazów i stopni wodnych oraz regulacji rzek. Zadania te planowane były do realizacji w ramach między innymi regionalnych programów operacyjnych województw: świętokrzyskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego. Przyczyną takiego stanu było głównie przesunięcie terminu realizacji robót lub dostaw na rok następny z powodu wydłużającej się procedury opracowania dokumentacji i uzyskania pozwoleń, a także konieczność powtórzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Z tego powodu Minister Środowiska dokonał blokady w planie wydatków na kwotę 16.566,5 tys. zł, o czym poinformował Ministra Finansów.

Wskazane wyżej przyczyny miały wpływ na poziom ogólnego wykorzystania środków na wydatki z budżetu państwa w zakresie finansowania i dofinansowania programów, realizowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających

zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA²⁶. Łącznie na ten cel wydatkowano 36.221,9 tys. zł, tj. 65,1% planu po zmianach, z czego kwota 3.677,7 tys. zł stanowiła wkład Unii Europejskiej, a kwota 32.544,2 tys. zł stanowiła wkład budżetu państwa.

Zamówienia publiczne

W toku kontroli zbadano w Ministerstwie Środowiska (dysponent III stopnia) i w RZGW w Warszawie prawidłowość udzielenia czterech zamówień publicznych, z tego trzech w trybie przetargu nieograniczonego i jednego w trybie zamówienia z wolnej ręki, o łącznej wartości zawartych umów 19.363,9 tys. zł. Zamówień w trybie przetargu nieograniczonego udzielono z zachowaniem przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych. Natomiast w odniesieniu do zamówienia z wolnej ręki, udzielonego przez RZGW w Warszawie, na realizację zadania „Naprawa zabezpieczenia skarpy w Wyszogrodzie (gm. Wyszogród, pow. płocki, woj. mazowieckie) na odcinku od istniejącego ubezpieczenia brzegu Wisły w km 586,800 do ubezpieczenia przy nowym moście” stwierdzono, że:

- zamówienie zostało udzielone wykonawcy, wyłonionemu w trybie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy – Prawo zamówień publicznych stanowiącego, że wyboru takiego trybu można dokonać, gdy zamówienie może być wykonane tylko przez jednego wykonawcę z przyczyn technicznych o obiektywnym charakterze, wskazując w uzasadnieniu faktycznym wyboru trybu na konieczność utrzymania rękojmi na naprawiany obiekt, udzielonej przez wskazanego wykonawcę po zakończeniu robót budowlanych wykonywanych w ramach wcześniejszego zamówienia;
- ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało przesłane w celu zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 5 stycznia 2011 r., tj. po 76 dniach od dnia zawarcia umowy, co było niezgodne z art. 95 ust. 1. ustawy – Prawo zamówień publicznych;
- wzór umowy na roboty budowlane został przesłany do wykonawcy pocztą elektroniczną w dniu 13 października 2010 r., tj. 30 dni po przesłaniu pisma, w którym RZGW zwrócił się do wykonawcy o przedstawienie oferty na wykonanie robót, pomimo iż art. 68 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych stanowi, że wraz z zaproszeniem do negocjacji zamawiający powinien przekazać wykonawcy między innymi ogólne warunki umowy lub wzór umowy.

²⁶ Europejskie Porozumienie o Wolnym Handlu.

Postępowanie o udzielenie tego zamówienia jest przedmiotem postępowania wyjaśniającego, prowadzonego przez Urząd Zamówień Publicznych.

Dotacje budżetowe

Zaplanowane w części 22 dotacje w wysokości 38.555,9 tys. zł, wykorzystano w kwocie 38.450,5 tys. zł, tj. w 99,7%, z tego dotacje udzielone na finansowanie Państwowej Służby Hydrogeologicznej (rozdział 71016 – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej) w kwocie 1.930 tys. zł (dotacja dla PIG²⁷) oraz Państwowej Służby Hydrologiczno-Meteorologicznej (rozdział 71019 – Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna) w kwocie 20.620 tys. zł (dotacja dla IMGW²⁸) wykorzystane były w 100,0%, a dotacje przeznaczone dla Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (rozdział 71078 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych) w kwocie 15.579,1 tys. zł na kontynuację procesu odtwarzania majątku Państwowej Służby Hydrologiczno-Meteorologicznej, zostały wykorzystane w 99,0% (§ 2830) i 99,4% (§ 6230). Główną przyczyną niepełnego wykorzystania dotacji były niższe niż planowano koszty realizacji tych zadań po ostatecznych rozliczeniach.

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń w części 22 – Gospodarka wodna przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 5.5 do Informacji.

W 2011 r. przeciętne zatrudnienie (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych) w części 22 wyniosło 2.893 osoby (99,6% ogólnej liczby zatrudnionych byli to pracownicy Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i regionalnych zarządów gospodarki wodnej), co stanowiło 91,2% planu. W stosunku do 2010 r. zatrudnienie było niższe o 73 osoby (o 2,5%). Na zmiany poziomu zatrudnienia miała między innymi wpływ likwidacja z końcem 2010 r. gospodarstw pomocniczych oraz podjęte działania w zakresie racjonalizacji zatrudnienia.

Wydatki na wynagrodzenia (łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) wyniosły 122.690,2 tys. zł, co stanowiło 99,9% kwoty planowanej po zmianach. W porównaniu z 2010 r. wydatki na wynagrodzenia były niższe o 4.749,2 tys. zł (o 3,7%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło 3.534,11 zł i było o 1,3% niższe niż w 2010 r.

Wykorzystanie rezerw celowych

W 2011 r. limit wydatków Ministerstwa Środowiska w części 22 został zwiększony per saldo o 347.935,5 tys. zł ze środków rezerw celowych. Środki te wykorzystane zostały w kwocie

²⁷ Państwowy Instytut Geologiczny.

²⁸ Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

337.818,9 tys. zł, tj. 97,1%. W porównaniu do 2010 r. wielkość zrealizowanych wydatków ze środków rezerw celowych była wyższa o 188.137,2 tys. zł. (tj. o 125,7%). Główną przyczyną takiego stanu była zmiana zasad dofinansowania realizacji przez państwowe jednostki budżetowe zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej i utworzenie na ten cel rezerwy celowej (poz. 59).

Realizację wydatków ze środków rezerw celowych, w części 22, prezentuje poniższa tabela.

Pozycja w części 83	Kwota pierwotnie uruchomiona z rezerwy celowej	Kwota uruchomiona z rezerwy celowej po zmianach	Poniesione wydatki	% wykorzystania
	tys. zł			
4 Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych	158.866,4	113.288,5	109.667,6	96,8
8 Współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich	302,5	261,2	261,2	100
18 Program dla Odry – 2006	32.130,0	30.970,0	29.071,7	93,9
19 Rezerwa płacowa na zmiany organizacyjne i nowe zadania (w tym na skutki przechodzące z 2010 r.) oraz na wynagrodzenia osób zajmujących się programami finansowanymi z budżetu UE oraz środkami z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA	16,3	16,3	16,2	99,4
20 Środki na szkolenia i wynagrodzenia na nowe mianowania urzędników służby cywilnej oraz skutki przechodzące z 2010 r. oraz zwiększenie wynagrodzeń nowo powołanych ekspertów w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej	4,1	4,1	4,0	97,6
24 Wydatki finansowane ze zwrotów niewykorzystanych środków kredytowych z Międzynarodowych Instytucji Finansowych	4.003,4	4.003,4	4.003,4	100
31 Implementacja polskiego programu współpracy na rzecz rozwoju oraz wsparcie międzynarodowej współpracy na rzecz demokracji i społeczeństwa obywatelskiego, w tym 9 mln zł na Partnerstwo Wschodnie oraz 2,4 mln zł na dofinansowanie Specjalistycznych Studiów Wschodnich Uniwersytetu Warszawskiego	273,0	273,0	194,6	71,3
51 Przygotowanie, obsługa i sprawowanie przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej w II połowie 2011 r.	28,1	28,1	27,2	97,1
57 Skutki zmian systemowych wynikających z art. 94 ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych, w tym sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi	14.173,6	14.173,6	13.273,3	93,6
59 Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej	185.004,5	184.917,3	181.299,7	98,0
Razem	394.801,9	347.935,5	337.818,9	97,1

Niepełne wykorzystanie przedmiotowych środków spowodowane było między innymi niższymi niż planowano kosztami realizacji zadań, a także jak w przypadku środków z poz. 59 rezerw celowych, długim okresem oczekiwania na wydanie decyzji Ministra Finansów o uruchomieniu środków.

Szczegółowe badanie wydatków z rezerwy celowej poz. 4 „Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych” wykazało, że kwota 158.866,4 tys. zł przeniesiona w 2011 r. z tej pozycji rezerw do części 22 została w grudniu 2011 r. zmniejszona decyzją Ministra

Finansów o 44.407,9 tys. zł w związku z zakwalifikowaniem części zadań związanych z usuwaniem skutków powodzi 2010 r. do sfinansowania ze środków Funduszu Solidarności Unii Europejskiej.

Wydatki majątkowe

W opracowanym przez Ministra Środowiska planie rzeczowo-finansowym wydatków majątkowych w części 22 – Gospodarka wodna, zaplanowano wydatki w łącznej kwocie 161.937,0 tys. zł, z tego 35.989,0 tys. zł w ramach budżetu państwa (35.169,0 tys. zł na współfinansowanie projektów UE) i 125.948,0 tys. zł w ramach budżetu środków europejskich. W ciągu roku, w wyniku decyzji Ministra Finansów, limit wydatków majątkowych został zwiększony o 172.442,8 tys. zł, tj. o 106,5% i po zmianach wyniósł 334.379,8 tys. zł, z tego 208.431,8 tys. zł w ramach budżetu państwa (35.420,8 tys. zł na współfinansowanie projektów UE) i 125.948,0 tys. zł w ramach budżetu środków europejskich.

Wydatki majątkowe zrealizowane zostały w kwocie 241.209,2 tys. zł, tj. w wysokości 72,1% planu po zmianach. Z budżetu środków krajowych wydatkowano 192.285,2 tys. zł, tj. 92,3% planowanych środków, w tym na współfinansowanie projektów UE 23.981,0 tys. zł, tj. 67,7% planu po zmianach. Z budżetu środków europejskich wydatkowano 48.924,0 tys. zł, stanowiących 38,8% planu po zmianach.

Wydatki te zrealizowano w dwóch działach: 710 – Działalność usługowa i 750 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej. W dziale 710 wydatkowano kwotę 238.549,2 tys. zł stanowiącą 98,9% wszystkich poniesionych wydatków majątkowych.

Według planu po zmianach, wydatki na realizację żadnego z 79 zadań, nie przekroczyły planu w paragrafach klasyfikacji budżetowej. Na wykonanie 15 zadań, w tym 11 finansowanych w części z budżetu środków europejskich, w poszczególnych paragrafach wydatkowano poniżej 80% kwoty planowanej (od 0,8% do 79,6%). Niższe wykonanie wydatków dla 11 zadań, finansowanych w części z budżetu środków europejskich, spowodowane było m.in.: uzyskaniem niższych kosztów wykonania zadań, niewykonaniem wszystkich planowanych w 2011 r. prac i robót, opóźnieniami w realizacji inwestycji spowodowanych przedłużającymi się terminami uzyskania koniecznych pozwoleń, uzgodnień i decyzji, brakiem możliwości przekazania środków zagranicznemu kontrahentowi w ostatnich dniach roku, przeniesieniem zakupu trzech specjalistycznych jednostek pływających na IV kwartał 2012 r. Wydatki majątkowe w rozdziale 71018 – Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej wykonano na poziomie 42,0% – 78,8%. Realizowano cztery zadania w § 6050, polegające na wykonaniu

umocnień budowli regulacyjnych i przebudowie przejścia żeglownego w ramach Programu dla Odry – 2006, w tym trzy zadania w pełnym zakresie rzeczowym. Niepełne wykonanie wydatków wynikało z niższych niż zakładano cen ofertowych wykonawców oraz w jednym przypadku z przesunięcia terminu zakończenia prac.

W 2011 r. nie zrealizowano czterech zadań ze względu na: zmniejszenie planu finansowego (rozdział 71018) dla budowy zbiornika Racibórz Dolny na rzece Odrze oraz zakupu taboru pływającego, nieuwjęcie zadania dotyczącego remontu dwóch zapór bocznych Zalewu Zegrzyńskiego na liście projektów w Indykatorywnym Wykazie Projektów Kluczowych RPO Województwa Mazowieckiego 2007–2013 (rozdział 71018) oraz brak rozstrzygnięcia przetargu na pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu dla zadania dotyczącego zakupu dwóch specjalistycznych zestawów pływających.

Zobowiązania na koniec 2011 r. w części 22 wyniosły 16.912,9 tys. zł²⁹ i w porównaniu do 2010 r. były wyższe o 1.005,7 tys. zł. Główną pozycją zobowiązań były dodatkowe wynagrodzenia roczne wraz z pochodnymi, które stanowiły 77,5% ogólnej kwoty zobowiązań.

Na koniec 2011 r. nie wystąpiły w części 22 zobowiązania wymagalne.

Badaniem w Ministerstwie Środowiska (na poziomie dysponenta głównego i dysponenta III stopnia) oraz w RZGW w Warszawie objęto wydatki w kwotach:

- 46.327 tys. zł w ramach badania próby dowodów,
- 6.256,9 tys. zł w ramach badania zamówień publicznych,
- 223.030,3 tys. zł poniesione w ramach wykorzystania rezerw celowych,
- 12.170,3 tys. zł poniesione w ramach wydatków majątkowych.

Na podstawie szczegółowego badania wydatków dysponentów III stopnia (Ministerstwo Środowiska i RZGW w Warszawie) NIK ocenia pozytywnie pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności realizację wydatków w części 22.

3.2.2.2 Część 41 – Środowisko

Realizację wydatków budżetowych w części 41 we wszystkich działach, rozdziałach oraz wybranych paragrafach klasyfikacji budżetowej zaprezentowano w załączniku nr 5.4 do Informacji.

W ustawie budżetowej na rok 2011 wydatki w części 41 określone zostały w wysokości 480.045,0 tys. zł.

²⁹ Po korekcie sprawozdania Rb-28 z dnia 25 kwietnia 2012 r.

W trakcie roku limit wydatków, na podstawie decyzji Ministra Finansów, został zwiększony w stosunku do ustawy budżetowej per saldo o 180.491,7 tys. zł, tj. o 37,6% i wyniósł 660.536,7 tys. zł.

Wydatki zrealizowane w 2011 r., w części 41 wyniosły ogółem 595.408,2 tys. zł, co stanowiło 90,1% planu po zmianach. Poniesione w 2011 r. wydatki były o 28,7% wyższe od wydatków zrealizowanych w 2010 r.

Na rachunek Ministra Środowiska – dysponenta głównego, Minister Finansów przekazał w 2011 r. na finansowanie planowanych zadań łącznie 597.834,4 tys. zł. Niewykorzystane w części 41 środki, w kwocie 2.426,2 tys. zł, zostały zwrócone na rachunek budżetu państwa w terminie, określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa.

Najniższe wykonanie wydatków w porównaniu do planu po zmianach dotyczyło głównie wydatków w rozdziale 90011 – Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej, które zrealizowano na poziomie 70,3% planu po zmianach, między innymi z powodu refundacji środków określonych we wnioskach o płatność końcową dla beneficjentów realizujących projekty w ramach NMF i MF EOG oraz uzyskania korzystniejszych cen w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

Strukturę wydatków budżetu państwa w części 41 – Środowisko według grup ekonomicznych ilustruje poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (tys. zł)	Udział (%)	Wykonanie (tys. zł)	Udział (%)
Dotacje i subwencje	8 419,6	1,3	8 236,7	1,4
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	5 010,2	0,7	4 936,5	0,8
Wydatki bieżące	414 346,8	62,7	405 803,1	68,2
Wydatki majątkowe	27 433,3	4,2	26 370,8	4,4
Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej	205 326,8	31,1	150 061,1	25,2
Razem	660 536,7	100,0	595 408,2	100,0

Wydatki w części 41 klasyfikowane były w ramach dziewięciu działów klasyfikacji budżetowej. W strukturze zrealizowanych w 2011 r. wydatków największy udział miały wydatki w:

- dziale 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, które wyniosły 294.034,3 tys. zł, i stanowiły 49,4% wydatków części 41;
- dziale 925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody, które wyniosły 163.987,4 tys. zł, i stanowiły 27,5% wydatków części 41;

– dziale 750 – Administracja publiczna, które wyniosły 75.358,2 tys. zł, i stanowiły 12,7% wydatków części 41.

W dziale 900 – Działalność usługowa najwyższe wydatki wystąpiły w rozdziale 90011 – Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, które wyniosły 115.461,5 tys. zł, co stanowiło 39,3% wydatków działu i 19,4% wydatków części 41 oraz wydatki w rozdziale 90023 – Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska, które wyniosły 104.437,4 tys. zł, co stanowiło 35,5% wydatków w dziale i 17,5% wydatków części 41.

W dziale 925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody, główną pozycją były wydatki w rozdziale 92501 – Parki narodowe, które wyniosły 163.299,9 tys. zł, co stanowiło 99,6% wydatków działu i 27,4% wydatków części 41.

W dziale 750 – Administracja publiczna, dominowały wydatki rozdziału 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, które wyniosły 72.712,5 tys. zł, co stanowiło 96,5% wydatków w dziale i 12,2% wydatków części 41.

W 2011 r. w części 41 wykonano wydatki z budżetu państwa w zakresie finansowania i dofinansowania programów, realizowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, w kwocie 150.061,1 tys. zł, tj. 73,1% planu po zmianach, z czego kwotę 135.655,2 tys. zł stanowił wkład Unii Europejskiej, a kwotę 14.405,9 tys. zł – wkład budżetu państwa.

Na niepełne wykonanie wydatków w części 41 miało przede wszystkim wpływ przesunięcie dwóch projektów na listę rezerwową oraz opóźnienie terminu rozpoczęcia projektu NATURA 2000 w ramach Programu Operacyjnego Europejska Współpraca Transgraniczna oraz rezygnacja z zakupów i podróży służbowych zagranicznych w ramach MF EOG i NMF 2004–2009. Z tego powodu Minister Środowiska dokonał w 2011 r. blokady wydatków w kwocie 48 154,7 tys. zł, o czym poinformował Ministra Finansów.

W Ministerstwie Środowiska (dysponent III stopnia) w 2011 r. zrealizowano wydatki z budżetu państwa w zakresie finansowania i dofinansowania powyższych programów, w kwocie 8.861,7 tys. zł, tj. 91,2% planu po zmianach, z czego kwota 7.531,4 tys. zł stanowiła wkład Unii Europejskiej, a 1.330,3 tys. zł – wkład budżetu państwa.

Niewykonane wydatki związane były z brakiem realizacji projektu współpracy Ministerstwa Środowiska z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach MF

EOG i NMF w perspektywie 2009–2014 (Funduszu Współpracy Dwustronnej), z powodu zbyt późnego zatwierdzenia zmian w planie wydatków.

W GIOŚ w 2011 r. zrealizowano przedmiotowe wydatki w łącznej kwocie 5 294,0 tys. zł, tj. 95,7% planu po zmianach, z czego kwota 82,8 tys. zł stanowiła wkład Unii Europejskiej, a kwota 5 211,2 tys. zł stanowiła wkład budżetu państwa. Niepełne wykonanie tych wydatków wynikało między innymi z niższego wykorzystania:

- środków na współfinansowanie zakupu zestawów sprzętowych w ramach projektu PO IiŚ „Zakupy sprzętu do szybkiej oceny ryzyka w przypadku wystąpienia poważnej awarii, organizacja systemu monitoringu dynamicznego przeciwdziałania poważnym awariom, w tym organizacja systemu i sieci teleinformatycznych”, w związku z uzyskaniem korzystniejszych cen po przeprowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych oraz przedłużającymi się uzgodnieniami ze Strażą Pożarną;
- środków na zadania realizowane w ramach MF EOG oraz NMF 2004-2009, w tym na szkolenia w zakresie systemu informatycznego (89,2% planu po zmianach, tj. 100,8 tys. zł).

Zamówienia publiczne

W toku kontroli w Ministerstwie Środowiska (dysponent III stopnia), GIOŚ i RDOŚ w Lublinie zbadano prawidłowość udzielenia 11 zamówień publicznych, z tego dziewięciu w trybie przetargu nieograniczonego, jednego w trybie zamówienia z wolnej ręki i jednego w trybie zapytania o cenę, o łącznej wartości zawartych umów 24.818,8 tys. zł. Kontrola wykazała, że 10 zamówień publicznych udzielono z zachowaniem przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych. Natomiast sposób przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na „Najem długoterminowy samochodów na potrzeby Ministerstwa Środowiska” jest przedmiotem postępowania wyjaśniającego, wszczętego przez Urząd Zamówień Publicznych w trybie art. 161 ust. 4 ustawy – Prawo zamówień publicznych. Postępowaniem wyjaśniającym objęte są między innymi zagadnienia dotyczące opisu przedmiotu zamówienia.

Dotacje budżetowe

Zaplanowane w części 41 dotacje w wysokości 175.180,4 tys. zł, wykorzystano w kwocie 126.093,6 tys. zł, tj. w 72,0%. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Klasyfikacja			Plan po zmianach	Wykonanie	%
Dział	Rozdział	Paragraf ³⁰			
1	2	3	4	5	8
020 – Leśnictwo	02095 - Pozostała działalność	2008	3.187,2	3.178,8	99,7
		2830	4.548,6	4.370,6	96,1
		6208	80,7	57,1	70,8
801 – Oświata i wychowanie	80195 – Pozostała działalność	2810	62,5	59,9	95,8
		2820	37,5	35,1	93,6
900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	90001 – Gospodarka ściekowa i ochrona wód	6200	1.710,6	1.710,6	100,0
		2005	19.905,0	18.477,0	92,8
		2008	42.315,8	42.314,0	100,0
		6205	101.182,0	53.760,3	53,1
	90011 – Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	6208	930,5	910,2	97,8
925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	92501 – Parki narodowe	2820	1.220,0	1.220,0	100,0
Razem			175.180,4	126.093,6	72,0

Największą kwotowo pozycję stanowiły dotacje w rozdziale 90011 – Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zaplanowane w kwocie 164.333,3 tys. zł, tj. 93,8% ogólnej kwoty dotacji w części 41. Dotacje w tym rozdziale wykorzystane zostały w wysokości 115.461,5 tys. zł, tj. w 70,3% planu po zmianach, z czego na projekty realizowane w ramach PO IiŚ (§ 2008 i § 6208) wykorzystano kwotę 43.224,2 tys. zł stanowiącą 99,9% planu po zmianach, a na projekty finansowane w ramach MF EOG i NMF 2004–2009 (§ 2005 i § 6205) wykorzystano kwotę 72 237,3 tys. zł stanowiącą 59,7% planu po zmianach. Niskie wykorzystanie środków z dotacji na realizację projektów w ramach MF EOG i NMF, głównie w § 6205 (53,1%), spowodowane było końcowymi rozliczeniami, związanymi z dokonaniem refundacji środków określonych we wnioskach o płatność końcową dla beneficjentów realizujących te projekty.

³⁰ § 2005 i § 2008 – Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy o finansach publicznych lub płatności w ramach budżetu środków europejskich.

§ 2810 – Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom.

§ 2820 – Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom.

§ 2830 – Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych.

§ 6200, § 6205 i § 6208 – Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy o finansach publicznych lub płatności w ramach budżetu środków europejskich.

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń w części 41 – Środowisko przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 5.6 do Informacji.

W 2011 r. przeciętne zatrudnienie (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych) w części 41 wyniosło 3.911 osób, co stanowiło 91,1% planu. W stosunku do 2010 r. zatrudnienie było niższe o 143 osoby (o 3,5%). Na zmiany poziomu zatrudnienia miały wpływ między innymi likwidacja z końcem 2010 r. gospodarstw pomocniczych oraz podjęte działania w zakresie racjonalizacji zatrudnienia.

Wydatki na wynagrodzenia (łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) wyniosły 210.240,6 tys. zł, co stanowiło 99,6% planu po zmianach. W porównaniu z 2010 r. wydatki na wynagrodzenia były wyższe o 1.506,3 tys. zł (o 0,7%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło 4.479,7 zł i było o 4,4% wyższe niż w 2010 r.

W 2011 r. wynagrodzenia osób zajmujących w Ministerstwie Środowiska kierownicze stanowiska państwowe ustalone zostały na poziomie grudnia 2008 r., co było zgodne z przepisami ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe³¹.

W toku kontroli przeprowadzonej w RDOŚ w Lublinie ustalono, że w stosunku do obowiązujących terminów:

- z opóźnieniem sześciu dni przekazano za marzec 2011 r. deklarację i wpłatę do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie 1,2 tys. zł oraz z opóźnieniem czterech dni odprowadzono za wrzesień 2011 r. podatek dochodowy od osób fizycznych w kwocie 18,5 tys. zł; uregulowanie przedmiotowych zobowiązań po terminie nie skutkowało zapłatą odsetek przez RDOŚ;
- z opóźnieniem siedmiu dni przekazano do PFRON deklarację roczną DEK-R za 2011 r.

Wykorzystanie rezerw celowych

W 2011 r. limit wydatków Ministerstwa Środowiska w części 41 został zwiększony per saldo o 183.378,2 tys. zł ze środków rezerw celowych. Ze środków tych wydatkowano 175.981,9 tys. zł, co stanowiło 96,0% kwot rezerw uruchomionych decyzjami Ministra Finansów. W porównaniu do 2010 r. wielkość zrealizowanych wydatków ze środków rezerw celowych była wyższa o 148.775,1 tys. zł (tj. o 546,8%). Główną tego przyczyną, podobnie jak w części 22, była zmiana zasad dofinansowania realizacji, przez państwowe jednostki

³¹ Dz. U. z 2011 r. Nr 79, poz. 430 z późn. zm.

budżetowe, zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej i utworzenie na ten cel rezerwy celowej (poz. 59).

Realizację wydatków ze środków rezerw celowych, w części 41, prezentuje poniższa tabela.

Pozycja w cz. 83	Kwota pierwotnie uruchomiona z rezerwy celowej	Kwota uruchomiona z rezerwy celowej po zmianach	Poniesione wydatki	% wykorzystania
	tys. zł			
4 Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych	780,2	780,2	740,2	94,9
8 Współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich	5.649,6	5.649,6	5.643,2	99,9
10 Dofinansowanie kosztów podnoszenia jakości oświaty	176,0	176,0	170,4	96,8
16 Zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa	4.612,5	4.612,5	4.612,6	100,0
18 Program dla Odry 2006	340,0	315,0	137,0	43,5
19 Rezerwa płacowa na zmiany organizacyjne i nowe zadania (w tym na skutki przechodzące z 2010 r.) oraz na wynagrodzenia osób zajmujących się programami finansowanymi z budżetu UE oraz środkami z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA	5.966,4	5.966,4	5.893,4	98,8
20 Środki na szkolenia i wynagrodzenia na nowe mianowania urzędników służby cywilnej oraz skutki przechodzące z 2010 r. oraz zwiększenie wynagrodzeń nowo powołanych ekspertów w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej	221,5	221,5	210,3	94,9
51 Przygotowanie, obsługa i sprawowanie przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej w II połowie 2011 r.	707,0	707,0	687,2	97,2
53 Podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej	454,9	454,9	441,9	97,1
57 Skutki zmian systemowych wynikających z art. 94 ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych, w tym sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi	53.468,0	53.263,4	52.186,5	98,0
59 Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej	101.194,0	89.576,4	83.607,2	93,3
74 Utworzona w trakcie roku rezerwa celowa na zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa	5.500,9	5.500,9	5.497,6	99,9
98 Finansowanie programów z budżetu środków europejskich	16.154,4	16.154,4	16.154,4	100,0
Razem	195.225,4	183.378,2	175.981,9	96,0

Przyczyną niepełnej realizacji wydatków z rezerw celowych były między innymi mniejsze niż planowano koszty realizacji zadań (w tym głównie związane z kosztami organizacji COP 17 w Durbanie w ramach zadania, dotyczącego polskiego przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej, realizowanego przez Ministerstwo Środowiska), a także jak w przypadku środków z poz. 59 rezerw celowych długie okresy oczekiwania na wydanie decyzji Ministra Finansów o uruchomieniu środków lub decyzji o zapewnieniu finansowania. Z tego powodu

realizacja czterech zadań, planowanych do wykonania w GIOŚ w 2011 r., została przeniesiona na 2012 r.

W toku kontroli przeprowadzonej w GIOŚ ustalono, że na zadanie pt. „Implementacja i wdrożenie w Inspekcji Ochrony Środowiska baz danych Państwowego Monitoringu Środowiska – II etap Ekoinfonetu”, z terminem wykonania 15 grudnia 2011 r., jednostka otrzymała z rezerwy celowej (poz. 59) środki w kwocie 1.055,1 tys. zł, z których w 2011 r. wykorzystano 200,0 tys. zł. Pismem z dnia 18 listopada 2011 r. Główny Inspektor Ochrony Środowiska poinformował NFOŚiGW, że przedmiotowe zadanie nie zostanie wykonane w terminie oraz konieczne jest jego przesunięcie do 30 czerwca 2012 r., i zabezpieczenie w 2012 r. na ten cel środków w kwocie 855,1 tys. zł. Przyczyną zmiany terminu realizacji zadania była potrzeba dostosowania systemu Ekoinfonet, w części aplikacji JWODA, do nowych rozwiązań prawnych. Zostały one ujęte w rozporządzeniach Ministra Środowiska: z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych³² oraz z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych³³. Główny Inspektor nie posiadając potwierdzenia, że powyższe zadanie zostanie umieszczone na liście zadań planowanych do sfinansowania w 2012 r., w dniu 18 listopada 2011 r. podpisał aneks do umowy, którym przedłużono termin jego wykonania do 30 czerwca 2012 r., wskazano terminy realizacji poszczególnych etapów oraz zaznaczono, iż ujęte w nim zmiany będą skuteczne pod warunkiem otrzymania środków z rezerwy celowej. Zadanie to dopiero w dniu 29 lutego 2012 r. – uchwałą Zarządu NFOŚiGW – zostało ujęte na liście zadań planowanych do sfinansowania ze środków Narodowego Funduszu w 2012 r., przekazanej do zatwierdzenia Ministrowi Środowiska. Pomimo że do dnia zakończenia kontroli, Główny Inspektor nie otrzymał informacji o jej zatwierdzeniu, realizacja przedmiotowego zadania była kontynuowana. Ustalenia kontroli wskazały, że kierownictwo GIOŚ już na początku 2011 r. wiedziało o konieczności wydania powyższych rozporządzeń, związanych z transpozycją Ramowej Dyrektywy Wodnej³⁴. Zdaniem NIK, aneksowanie w dniu 18 listopada 2011 r. umowy na jego wykonanie było niezgodne z warunkami zaciągania zobowiązań angażujących środki publiczne.

³² Dz. U. Nr 257, poz. 1545.

³³ Dz. U. Nr 258, poz. 1550.

³⁴ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r., ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. L 327 z 22.12.2000 r., s 1 z późn. zm.).

Wydatki majątkowe

W planie rzeczowo-finansowym wydatków majątkowych w części 41 – Środowisko zaplanowano wydatki w łącznej kwocie 47.878,0 tys. zł, z tego 12.111,0 tys. zł w ramach budżetu państwa (w tym 8.198,0 tys. zł na współfinansowanie projektów UE) i 35.767,0 tys. zł w ramach budżetu środków europejskich. W ciągu roku, w wyniku decyzji Ministra Finansów, limit wydatków majątkowych został zwiększony w zakresie środków krajowych o 27.349,7 tys. zł, tj. o 125,8% a w zakresie środków europejskich o 17.814,3 tys. zł. Po zmianach plan wydatków majątkowych wyniósł łącznie 93.042,0 tys. zł, z tego 39.460,7 tys. zł w ramach budżetu środków krajowych (w tym 12.649,2 tys. zł na współfinansowanie projektów UE) i 53.581,3 tys. zł w ramach budżetu środków europejskich. Wydatki majątkowe zrealizowane zostały w kwocie 75.734,6 tys. zł, tj. w wysokości 81,4% planu po zmianach. Z budżetu środków krajowych wydatkowano 36.596,9 tys. zł, tj. 92,7% planowanych środków, w tym na współfinansowanie projektów UE 10.226,1 tys. zł, tj. 80,8% planu po zmianach. Z budżetu środków europejskich wydatkowano 39.137,8 tys. zł, stanowiących 73,0% planu po zmianach.

Wydatki zrealizowano w pięciu działach: 020 – Leśnictwo, 750 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, 801 – Oświata i wychowanie, 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska i 925 – Parki narodowe, z czego największe kwoty wydatkowano w działach 900 i 925 – odpowiednio 38.757,3 tys. zł i 33.626,1 tys. zł, stanowiące 51,2% i 44,4% poniesionych wydatków.

Według planu po zmianach, wydatki na każde ze 110 zadań, nie przekroczyły planu w paragrafach klasyfikacji budżetowej. Na realizację sześciu zadań, w tym czterech finansowanych w zakresie budżetu środków europejskich, w poszczególnych paragrafach wydatkowano poniżej 80% kwoty planowanej (od 22,2% do 79,1%). Niższe wykonanie wydatków na realizację wymienionych wyżej sześciu zadań spowodowane było między innymi: mniejszymi niż zakładano kosztami realizacji zadań (przy ich pełnym wykonaniu), opóźnieniem w rozpoczęciu realizacji projektu dotyczącego budowy ścieżek edukacyjnych (RDOŚ w Szczecinie), przesunięciem na 2012 r. terminów zakończenia projektów realizowanych przez: GIOŚ – „Implementacja i wdrożenie w Inspekcji Ochrony Środowiska baz danych Państwowego Monitoringu Środowiska – II etap Ekoinfonetu” (rozdział 90014) oraz Białowieski Park Narodowy – modernizacja małej infrastruktury turystycznej (rozdział 92501).

W 2011 r. nie zrealizowano siedmiu zadań ze względu na: zbyt późne otrzymanie przez RDOŚ w Szczecinie decyzji o uruchomieniu środków dla zadania dotyczącego ochrony

siedlisk i gatunków chronionych (rozdział 90023), unieważnienie przetargu i realny brak możliwości udzielenia w 2011 r. przez RDOŚ w Lublinie zamówienia na budowę wiaty obok rezerwatu Skarpa Dobrska (rozdział 90023), zbyt odległe miejsce na liście rankingowej projektów zaplanowanych przez Tatrzański Park Narodowy, rezygnację przez Ministerstwo Środowiska z zadania „Zakupu programu Sigma Optimum wraz z serwerem aplikacji dostępnych w sieci Internet” z uwagi na konieczność wydatkowania dodatkowych środków finansowych na szkolenia dla użytkowników programu, które nie zostały zabezpieczone w budżecie (rozdział 80195).

Zobowiązania na koniec 2011 r. w części 41 wyniosły 18.288,2 tys. zł³⁵, w tym zobowiązania wymagalne 248,7 tys. zł i w porównaniu do 2010 r. były wyższe o 2.380,0 tys. zł. Główną pozycją były zobowiązania z tytułu wypłat dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi. Zobowiązania wymagalne w tej części budżetu państwa, które wystąpiły w kwocie 248,7 tys. zł, dotyczyły Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (kwota 84,9 tys. zł wynikająca z wyroku sądowego) i Białowieskiego Parku Narodowego³⁶ (kwota 163,8 tys. zł wynikająca z przekroczenia planu finansowego). W toku kontroli stwierdzono, że powyższa kwota zobowiązań w części 41, ustalona na podstawie ewidencji księgowej i rocznego sprawozdania Rb-28, nie była zgodna ze stanem faktycznym, ponieważ MŚ (dysponent III stopnia) nie ujął w ewidencji księgowej i tym samym w jednostkowym sprawozdaniu rocznym Rb-28 zobowiązań z tytułu składek do organizacji międzynarodowych w łącznej kwocie 8.746,9 tys. zł (szczegółowy opis w rozdziale 3.1 „Księgi rachunkowe” niniejszej Informacji).

Badaniem w Ministerstwie Środowiska (na poziomie dysponenta głównego i dysponenta III stopnia) oraz w RDOŚ w Lublinie i GIOŚ objęto wydatki w kwotach:

- 24.964,4 tys. zł w ramach badania próby dowodów,
- 11.716,1 tys. zł w ramach badania zamówień publicznych,
- 51.030,2 tys. zł poniesione w ramach wykorzystania rezerw celowych,
- 8.578,7 tys. zł poniesione w ramach wydatków majątkowych.

Na podstawie szczegółowego badania wydatków dysponentów III stopnia (Ministerstwo Środowiska, GIOŚ i RDOŚ w Lublinie) NIK ocenia pozytywnie pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności realizację wydatków w części 41.

³⁵ Stan według skorygowanego po zakończeniu kontroli sprawozdania Rb-28 z dnia 25 kwietnia 2012 r.

³⁶ Wobec Dyrektora Białowieskiego Parku Narodowego wszczęto postępowanie w sprawie naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

3.3 Wydatki budżetu środków europejskich

Plan wydatków ze środków europejskich sporządzono biorąc pod uwagę zarówno projekty, na których realizację zawarto umowy, jak i projekty wpisane na listy instytucji wdrażających.

3.3.1 Część 22 – Gospodarka wodna

Realizację wydatków środków europejskich w części 22 – Gospodarka wodna zaprezentowano w załączniku nr 5.7 do Informacji.

W ustawie budżetowej na rok 2011, wydatki ze środków europejskich w części 22 ustalono w wysokości 180.649,0 tys. zł. W trakcie roku, na skutek decyzji Ministra Finansów, limit wydatków został zwiększony o kwotę 219,4 tys. zł, tj. o 0,1% i wyniósł 180.868,4 tys. zł.

W ciągu roku zmianie uległa struktura planowanych do finansowania programów. Udział Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w planowanych wydatkach ze środków europejskich zmniejszył się z 81,0% do 79,0%. Z pięciu do sześciu zwiększono liczbę Regionalnych Programów Operacyjnych, a ich udział w przewidywanym finansowaniu zwiększył się z 13,0% do 15%.

Wielkość planowanych wydatków ze środków europejskich według ustawy budżetowej i po wprowadzonych zmianach oraz ich wykonanie przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Wyszczególnienie	Ustawa	Plan po	Wykonanie
		budżetowa	zmianach	
		tys. zł		
1	2	3	4	5
	Ogółem część 22 – Gospodarka wodna, z tego:	180.649,0	180.868,4	80.026,4
1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	146.326,0	142.872,9	61.906,6
2.	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	10.742,0	10.803,8	7.611,2
3.	RPO Województwa Dolnośląskiego	14.417,0	14.417,0	9.000,5
4.	RPO Województwa Mazowieckiego	765,0	765,0	0,0
5.	RPO Województwa Świętokrzyskiego	1.168,0	1.168,0	0,0
6.	RPO Warmia i Mazury	0,0	15,4	0,0
7.	RPO Województwa Wielkopolskiego	1.429,0	4.313,2	1.468,8
8.	RPO Województwa Zachodniopomorskiego	5.802,0	6.513,1	39,3

Z powodu zmniejszenia udziału środków europejskich, z 65% do 59%, w finansowaniu projektów w ramach PO IiŚ, niemieszczenia na liście indykatywnej projektów zaplanowanych w RPO województwa mazowieckiego, braku ofert w przetargu na pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu projektu RPO Warmia i Mazury, a także niewykorzystania w regionalnych zarządach gospodarki wodnej środków na wydatki i zakupy inwestycyjne oraz niewykonania wszystkich prac modernizacyjnych i budowlano-montażowych m.in. śluz, jazów i stopni wodnych oraz regulacji rzek w ramach regionalnych programów operacyjnych

województwa mazowieckiego, świętokrzyskiego wielkopolskiego i zachodniopomorskiego, Minister Środowiska dokonał blokady środków na kwotę 90.974,1 tys. zł.

Wydatki zrealizowane w 2011 r., ze środków europejskich, w części 22, wyniosły 80.026,4 tys. zł, co stanowiło 44,2% planu po zmianach. Wydatki zostały poniesione w rozdziale 71016 – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej – kwota 110,0 tys. zł oraz w rozdziale 71018 – Regionalne zarządy gospodarki wodnej – kwota 79.916,4 tys. zł.

W ramach poszczególnych programów wydatkowano:

- PO IiŚ – 61.906,6 tys. zł, co stanowiło 43,3% planu po zmianach i 42,3% planu określonego ustawą budżetową;
- PO IG – 7.611,2 tys. zł, co stanowiło 70,4% planu po zmianach i 70,9% planu określonego ustawą budżetową;
- RPO – 10.508,6 tys. zł, co stanowiło 38,6% planu po zmianach i 44,6% planu określonego ustawą budżetową.

Niski stopień wykonania planowanych wydatków wynikał między innymi z trudności w realizacji zadań ze względu na niekorzystne warunki atmosferyczne, opóźnień w uzyskiwaniu wymaganych decyzji administracyjnych, ograniczenia zakresu niektórych robót lub przesunięcia terminu ich wykonania, rezygnacji z realizacji części zadań, a także z uzyskania oszczędności w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz nieumieszczenia zadań w wykazie projektów kluczowych na lata 2007–2013.

3.3.2 Część 41 – Środowisko

Realizację wydatków środków europejskich w części 41 – Środowisko zaprezentowano w załączniku nr 5.8 do Informacji.

W ustawie budżetowej na rok 2011, wydatki ze środków europejskich w części 41 ustalono w wysokości 2.853.376,0 tys. zł. W trakcie roku, w efekcie decyzji Ministra Finansów, limit wydatków został zwiększony per saldo o kwotę 15.935,1 tys. zł, tj. o 0,6% i wyniósł 2.869.311,1 tys. zł. Dodatkowe środki, przyznane trzema decyzjami Ministra Finansów, w kwocie 16.154,4 tys. zł, pochodziły z części 83 – rezerwy celowe, poz. 98 i przeznaczone zostały na realizację, w ramach PO IiŚ, projektu pn. „Wdrożenie nowoczesnych technik monitorowania powietrza, wody i hałasu poprzez zakupy aparatury kontrolno-pomiarowej i analitycznej dla sieci laboratoriów Inspekcji Ochrony Środowiska. Doskonalenie systemu zapewnienia jakości poprzez organizację laboratoriów wzorcujących i referencyjnych dla

potrzeb wzmocnienia systemu zarządzania jakością środowiska i ocen efektów ekologicznych programu. Etap I". Ponadto, Minister Finansów wydał decyzję zwiększającą plan wydatków części 41 o kwotę 195,1 tys. zł oraz zmniejszającą plan wydatków tej części budżetowej o kwotę 414,4 tys. zł. Zmiany spowodowane zostały koniecznością zapewnienia środków na realizację projektów w ramach PO LiŚ i PO IG, przeznaczonych na sfinansowanie kosztów wynagrodzeń pracowników zaangażowanych w realizację tych projektów.

Środki na realizację PO LiŚ stanowiły 99,8% planu po zmianach środków europejskich. Środki przeznaczone na finansowanie PO IG wyniosły 0,1%, natomiast na Program Operacyjny Kapitał Ludzki i Regionalne Programy Operacyjne stanowiły niecałe 0,1% w strukturze planowanych wydatków ze środków europejskich.

Wielkość planowanych wydatków ze środków europejskich według ustawy budżetowej i po wprowadzonych zmianach oraz ich wykonanie przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa	Plan po zmianach	Wykonanie
		tys. zł		
1	2	3	4	5
	Ogółem część 41 – Środowisko, z tego:	2.853.376,0	2.869.311,1	2.523.717,2
1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	2.849.541,0	2.864.911,3	2.522.696,0
2.	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	2.758,0	2.702,5	0,0
3.	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	0,0	419,3	375,9
4.	RPO Województwa Podlaskiego	748,0	949,0	645,3
5.	RPO Województwa Pomorskiego	329,0	329,0	0,0

W trakcie 2011 r. Minister Środowiska dokonał blokady środków w części 41 w kwocie 313.794,9 tys. zł.

Wydatki zrealizowane w 2011 r. ze środków europejskich, w części 41, wyniosły 2.523.717,2 tys. zł, co stanowiło 88,0% planu po zmianach. Wydatki zostały poniesione w rozdziale 02095 – Pozostała działalność – kwota 34.709,0 tys. zł, rozdziale 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej – kwota 7,2 tys. zł, rozdziale 80130 – Szkoły zawodowe – kwota 375,9 tys. zł, rozdziale 90011 – Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – kwota 2.432.215,9 tys. zł, rozdziale 90014 – Inspekcja Ochrony Środowiska – kwota 29.428,2 tys. zł, rozdziale 90022 – Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska – kwota 4.364,3 tys. zł, rozdziale 90023 – Regionalne dyrekcje ochrony środowiska – kwota 3.943,9 tys. zł, rozdziale 92501 – Parki narodowe – kwota 18.672,8 tys. zł.

W najniższym stopniu zrealizowano wydatki w rozdziale 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej (45,3%) i rozdziale 02095 – Pozostała działalność (53,6%). Natomiast w rozdziale 90095 – Pozostała działalność nie zostały w ogóle wydatkowane środki.

W ramach poszczególnych programów wydatkowano:

- PO IiŚ – 2.522.696,0 tys. zł, co stanowiło 88,1% planu po zmianach i 88,5% planu określonego ustawą budżetową;
- PO KL – 375,9 tys. zł, co stanowiło 89,6% planu po zmianach;
- RPO – 645,3 tys. zł, co stanowiło 50,5% planu po zmianach i 59,9% planu określonego ustawą budżetową.

Niski stopień wykorzystania zaplanowanych środków europejskich wynikał między innymi z przesunięcia terminów realizacji zadań w związku z zakończeniem okresu wegetacyjnego lub przedłużeniem terminów realizacji projektów, rezygnacji z realizacji niektórych zadań, w tym w wyniku braku ofert w kolejnych przetargach, trudności przy wykupie gruntów o nieuregulowanej sytuacji własnościowej, umieszczenia projektu na liście rezerwowej, oraz uzyskania oszczędności w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

W ramach PO IG nie wydatkowano zaplanowanych środków w kwocie 2.702,5 tys. zł.

Określony ustawą budżetową na rok 2011, plan wydatków Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (dysponent III stopnia) w ramach budżetu środków europejskich, w kwocie 17.723,0 tys. zł został w trakcie roku zwiększony o kwotę 23.443,0 tys. zł i po zmianach wyniósł 41.166,0 tys. zł. Całość zaplanowanych środków była przeznaczona na realizację dwóch projektów w ramach PO IiŚ, tj. „Wdrożenie nowoczesnych technik monitorowania powietrza, wody i hałasu poprzez zakupy aparatury kontrolno-pomiarowej i analitycznej dla sieci laboratoriów Inspekcji Ochrony Środowiska. Doskonalenie systemu zapewnienia jakości poprzez organizację laboratoriów wzorcujących i referencyjnych dla potrzeb wzmocnienia systemu zarządzania jakością środowiska i ocen efektów ekologicznych programu. Etap I” oraz „Zakupy sprzętu do szybkiej oceny ryzyka w przypadku wystąpienia poważnej awarii, organizacja systemu monitoringu dynamicznego przeciwdziałania poważnym awariom, w tym organizacja systemu i sieci teleinformatycznych”.

Zrealizowane wydatki wyniosły 29.428,2 tys. zł, tj. 71,5% planu po zmianach.

Niepełne wykorzystanie środków europejskich na realizację projektu pn. „Zakupy sprzętu do szybkiej oceny ryzyka w przypadku wystąpienia poważnej awarii, organizacja systemu monitoringu dynamicznego przeciwdziałania poważnym awariom, w tym organizacja systemu i sieci teleinformatycznych” spowodowane było niezrealizowaniem zakupu sprzętu służącego do przeciwdziałania poważnym awariom, w związku zakończeniem procesu

uzgodnień ze Strażą Pożarną dopiero w IV kwartale 2011 r. uniemożliwiającym przeprowadzenie w 2011 r. postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz uzyskaniem, w wyniku przeprowadzonych innych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, korzystniejszych cen niż planowano.

Plan wydatków ze środków europejskich Ministerstwa Środowiska (dysponent III stopnia) w części 41, ustalony w ustawie budżetowej na rok 2011 w kwocie 16,0 tys. zł, w trakcie roku nie uległ zmianie. Wydatki na realizację projektu pn. „Kampania edukacyjno-informacyjna kształtująca świadomość ekologiczną społeczeństwa polskiego w zakresie problematyki gospodarki odpadami”, w ramach PO IiŚ, wyniosły 7,2 tys. zł, co stanowiło 45,0% planu. Niskie wykonanie tych wydatków spowodowane było przyznaniem w 2010 r. niższych, od planowanych, dodatków zadaniowych dla pracowników realizujących projekt, co następnie miało wpływ na wysokość dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

Plan wydatków ze środków europejskich Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, ustalony w ustawie budżetowej na rok 2011, w kwocie 999,0 tys. zł w trakcie roku został zwiększony o 242,3 tys. zł i po zmianach wyniósł 1.241,3 tys. zł. Wykonanie wydatków wyniosło 721,3 tys. zł, tj. 58,1% planu po zmianach. Z budżetu środków europejskich w 2011 r. RDOŚ w Lublinie realizował, w ramach PO IiŚ, dwa projekty: „Ochrona siedlisk przyrodniczych i gatunków na obszarach sieci NATURA 2000 w województwie lubelskim” oraz „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów NATURA 2000 na obszarze Polski”. W ramach powyższych projektów nie zrealizowano odpowiednio dziewięciu spośród 29 zaplanowanych zadań oraz planów zadań ochronnych dla 12 spośród 27 obszarów NATURA 2000. Niepełna realizacja wydatków spowodowana była m.in. niezabezpieczeniem, na początku 2011 r., w planie finansowym RDOŚ kwoty wydatków ze środków krajowych na współfinansowanie projektów proporcjonalnie do wydatków ze środków europejskich, uniemożliwiającym terminowe rozpoczęcie prac. Odpowiedni poziom wydatków na współfinansowanie został zapewniony dopiero pod koniec czerwca oraz pod koniec lipca 2011 r. Ponadto, na niskie wydatkowanie środków europejskich miały wpływ trudności w wyłonieniu wykonawców wobec braku podmiotów zainteresowanych złożeniem oferty lub składaniem ofert, których cena znacząco przewyższała kwotę środków finansowych jaką zamawiający mógł przeznaczyć na realizację zamówienia, co w konsekwencji skutkowało unieważnieniem postępowań.

W toku kontroli stwierdzono, że 18 spośród 31 zleceń płatności RDOŚ w Lublinie zostało przekazanych do BGK z opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w harmonogramie

realizacji projektu od czterech do 176 dni, ponieważ zlecenia płatności do BGK mogły być złożone dopiero po otrzymaniu faktury lub rachunku, a w 2011 r. w RDOŚ występowały trudności w wyłonieniu, zgodnie z procedurami udzielania zamówień publicznych, wykonawców zadań realizowanego projektu.

W trzech jednostkach, objętych kontrolą tj. w Ministerstwie Środowiska (dysponent III stopnia), RDOŚ w Lublinie oraz GIOŚ stwierdzono nieprawidłowości w systemach rachunkowości w zakresie ewidencji i realizacji płatności środkami europejskimi, które zostały opisane w punkcie 3 „Ważniejsze wyniki kontroli” niniejszej Informacji.

3.4 Inne ustalenia kontroli

I. W 2011 r. dwie objęte kontrolą jednostki, tj. GIOŚ i RDOŚ w Lublinie, rzetelnie zrealizowały obowiązek, wynikający z ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych³⁷. Liczba odbiorników, za które w tych jednostkach uiszczono opłaty, była zgodna z ewidencją księgową. Stwierdzone przez NIK nieprawidłowości dotyczyły wykonania tego obowiązku przez Ministerstwo Środowiska (dysponent III stopnia) i RZGW w Warszawie.

W Ministerstwie Środowiska nie dokonano w 2011 r. rejestracji i nie wniesiono opłaty abonamentowej za osiem odbiorników radiowych zainstalowanych w samochodach służbowych przyjętych do użytkowania w dniu 1 kwietnia 2011 r., co było niezgodne z art. 5 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 3 i 4 powyższej ustawy. Stosownej opłaty za użytkowanie przedmiotowych odbiorników przez dziewięć miesięcy 2011 r. dokonano dopiero w trakcie kontroli NIK, tj. 9 lutego 2012 r.

W RZGW w Warszawie nie opłacono abonamentu za jeden radioodbiornik i jeden telewizor, a za trzy telewizory nadpłacono. Przyczyną tego stanu były przeniesienia odbiorników pomiędzy jednostkami terenowymi. Poza tym stwierdzono, że łącznie cztery opłaty zostały dokonane, przez RZGW (centrala) i jednostki terenowe, z opóźnieniem od dwóch do 286 dni. Odsetki za nieterminowe płatności nie obciążły budżetu RZGW.

II. W dwóch jednostkach, tj. w GIOŚ i RDOŚ w Lublinie nie prowadzono kasy. W przepisach wewnętrznych ustalono, że gospodarka pieniężna prowadzona będzie w obrocie bezgotówkowym. W Ministerstwie Środowiska i w RZGW w Warszawie wysokość pogotowia kasowego została ustalona w przepisach wewnętrznych. Nieprawidłowości

³⁷ Dz. U. Nr 85, poz. 728 z późn. zm.

stwierdzono w RZGW w Warszawie, gdzie wysokość ustalonego pogotowia kasowego została w trzech przypadkach przekroczona.

III. W 2011 r. Minister Środowiska, na podstawie porozumienia zawartego w dniu 26 października 2011 r. z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji, otrzymał środki w kwocie 60.623,4 tys. zł na sfinansowanie działań nadzwyczajnych, związanych z usuwaniem skutków powodzi 2010 r. Środki te pochodziły z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej. Do realizacji zadań w tym zakresie oraz do otwarcia i prowadzenia rachunku bankowego do obsługi środków z Funduszu Solidarności upoważniony został Prezes KZGW. Ze środków Funduszu Solidarności finansowane były zadania ujęte w „Wykazie zadań regionalnych zarządów gospodarki wodnej związanych z usuwaniem skutków powodzi z maja i czerwca 2010 r. do sfinansowania w ramach środków Funduszu Solidarności Unii Europejskiej”. W 2011 r. wykorzystano kwotę 55.152,5 tys. zł, w tym w RZGW w Warszawie wydatkowano łącznie 15.847,6 tys. zł na realizację 17 zadań. Część zadań, zakwalifikowana do sfinansowania z Funduszu Solidarności, była wcześniej realizowana w ramach środków z rezerwy celowej poz. 4 „Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych”.

IV. Do końca 2010 r. zadania państwowych jednostek budżetowych z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej dofinansowywane były ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Środki finansowe na realizację tych zadań były bezpośrednio przekazywane przez odpowiednie fundusze na rachunek pomocniczy jednostki. Od 2011 r. zadania te finansowane były ze środków rezerwy celowej (poz. 59) na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez jednostki budżetowe. Kwota rezerwy w tej pozycji odpowiada kwocie środków przekazywanych przez wyżej wymienione fundusze na dochody budżetu państwa. W toku kontroli ustalono, że w dniu 23 grudnia 2010 r. Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska zwrócił się z wnioskiem do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o wypłatę do 31 grudnia 2010 r. zaliczki na realizację zadania „Przygotowanie oraz zapewnienie obsługi polskiego Przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej oraz towarzyszących działań edukacyjnych, informacyjnych i promocyjnych, w obszarze kompetencji resortu środowiska, w tym jednostek podległych i nadzorowanych przez Ministra Środowiska” (umowa zawarta 28 maja 2010 r. pomiędzy Ministrem Środowiska a Narodowym Funduszem). Wniosek uzasadniony był koniecznością zapewnienia bieżącego dostępu do środków finansowych na

początku 2011 r. Pomimo, że od 2011 r. zmianie ulegały zasady finansowania zadań ze środków Narodowego Funduszu, środki w formie zaliczki w dniu 31 grudnia 2010 r. w kwocie 1.952,0 tys. zł zostały przekazane na rachunek sum na zlecenie Ministerstwa Środowiska. Po otrzymaniu tych środków stan rachunku sum na zlecenie na koniec 2010 r. wyniósł 2.237,7 tys. zł. W pierwszym kwartale 2011 r. wydatkowano na realizację przedmiotowego zadania 234,7 tys. zł. Kwota zrealizowanych wydatków świadczy o tym, że otrzymanie w ostatnim dniu 2010 r. zaliczki z Narodowego Funduszu nie było niezbędne dla zapewnienia finansowania działań, wykonywanych w ramach tego zadania na początku 2011 r. Oznacza to także, że w 2011 r. zadanie, o którym mowa wyżej, było finansowane poza środkami z rezerwy celowej również środkami zgromadzonymi na rachunku sum na zlecenie.

V. W 2011 r. Minister Środowiska – dysponent główny wykonywał obowiązek nadzoru i kontroli wynikający z art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych między innymi poprzez dokonywanie kwartalnych ocen przebiegu realizacji dochodów i wydatków. Ponadto służby kontrolne Ministerstwa Środowiska przeprowadziły 24 kontrole w jednostkach organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez Ministra Środowiska oraz w komórkach organizacyjnych Ministerstwa Środowiska w zakresie między innymi gospodarowania mieniem Skarbu Państwa oraz gospodarki finansowej. Stwierdzone w wyniku tych kontroli nieprawidłowości dotyczyły głównie udzielania zamówień publicznych. Ustalenia kontroli NIK wskazują jednak, że podejmowane przez dysponenta głównego działania w zakresie nadzoru i kontroli nad realizacją budżetu Ministerstwa Środowiska (część 22 i część 41) nie były skuteczne.

W ocenie NIK, w 2011 r. audyt wewnętrzny realizowany był właściwie. Biuro Kontroli i Audytu Wewnętrznego Ministerstwa Środowiska wykonało wszystkie sześć ujętych w „Planie audytu na rok 2011” zadań. Poza planem zrealizowano jeszcze trzy zadania obejmujące czynności doradcze. Audytem objęto między innymi: realizację zadań związanych z koordynacją procesu realizacji II osi priorytetowej PO IiŚ oraz wykonywanie zadań Ministra w zakresie ochrony powietrza. W odniesieniu do koordynacji procesu realizacji II osi priorytetowej PO IiŚ stwierdzono bardzo długi, przekraczający obowiązujące terminy, czas oceny merytorycznej wniosków. Sytuacja ta może powodować ryzyko utraty/zwrotu środków z danej alokacji. W zakresie realizacji zadań Ministra Środowiska związanych z ochroną powietrza stwierdzono niewdrożenie do prawa polskiego Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości

powietrza i czystsze powietrze dla Europy (CAFE) oraz brak pełnej informacji o realizacji Programów Ochrony Powietrza. Niewdrożenie Dyrektywy oraz niedotrzymanie wymogów jakości powietrza może skutkować nałożeniem przez Trybunał Sprawiedliwości UE kar pieniężnych.

W 2011 r. w GIOŚ zrealizowano pięć spośród siedmiu planowanych kontroli wewnętrznych. Nie przeprowadzono kontroli w zakresie realizacji planu zamówień publicznych w 2010 r. oraz rozpatrywania skarg i wniosków. Przyczyną niewykonania kontroli we wskazanych wyżej obszarach było podjęcie w GIOŚ działań monitorujących przebieg procesu zamówień publicznych pod względem zasadności ich udzielania i legalności, oraz analizowano proces rozpatrywania skarg i wniosków. Zdaniem NIK, nieprzeprowadzenie zaplanowanych kontroli było postępowaniem nierzetelnym. W GIOŚ w trakcie 2011 r. dokonano korekty planu audytu, w rezultacie zamiast trzech zadań audytowych zrealizowano jedno. Przyczyną ograniczenia liczby zadań audytowych było zmniejszenie wymiaru zatrudnienia audytora wewnętrznego do 1/3 etatu. W wyniku działań podjętych w trakcie kontroli NIK, od 1 lipca 2012 r. audytor wewnętrzny w GIOŚ będzie zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy.

VI. Kontrola realizacji wniosków pokontrolnych w Ministerstwie Środowiska wykazała, że zrealizowano osiem spośród 10 wniosków pokontrolnych sformułowanych po kontroli wykonania w 2010 r. budżetu państwa w części 22 i części 41. Jeden wniosek dotyczący dokonania, w sześciu umowach o ustanowieniu użytkownika górniczego, zmian postanowień w zakresie finansowania przez użytkowników górniczych kosztów szkoleń pozostawał w trakcie realizacji (w jednej umowie aneksem dokonano już stosownych zmian, natomiast do pozostałych pięciu umów przygotowywane są aneksy).

Ponadto spośród ośmiu wniosków, sformułowanych po kontroli wdrażania w Ministerstwie Środowiska budżetu państwa w układzie zadaniowym, zrealizowano trzy wnioski, a pozostałe były w fazie realizacji. Ustalono, że jakkolwiek wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym były zgodne z sumą wydatków wykazanych w sprawozdaniach budżetowych Rb-28 i Rb-28 UE, to wystąpiły rozbieżności pomiędzy danymi wykazywanymi przez Ministerstwo Środowiska a danymi prezentowanymi przez NFOŚiGW w zakresie wykonania wydatków/kosztów w poszczególnych funkcjach państwa oraz wykazywania innych nazw mierników realizacji zadań.

W GIOŚ spośród czterech wniosków, sformułowanych po kontroli wykonania budżetu państwa w 2007 r., zrealizowano trzy. Jeden wniosek, dotyczący wdrożenia nowego informatycznego programu finansowego, pozostawał w trakcie realizacji.

3.5 Ustalenia innych kontroli

W toku kontroli wykonania w 2011 r. planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ustalono, że okres od złożenia kompletnego wniosku o dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, poprzez przeprowadzenie negocjacji z beneficjentem, podjęcie uchwały Zarządu NFOŚiGW o przyznaniu dofinansowania, do dnia podpisania umowy wynosił od około trzech do czterech miesięcy. Jakkolwiek procedura rozpatrywania wniosków mieściła się w terminach określonych w przepisach wewnętrznych Narodowego Funduszu, to tak długi okres procedowania nie pozostawał bez wpływu na możliwość realizacji zadań szczególnie przez państwowe jednostki budżetowe, ograniczone rokiem budżetowym. Z tego powodu NIK wnioskuje do Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o przeanalizowanie możliwości skrócenia okresu rozpatrywania wniosków.

Analiza dokumentacji dotyczącej wniosków na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska wykazała, że występują przypadki składania, przez jednostki ubiegające się o dofinansowanie, niekompletnej dokumentacji. Potwierdziła to kontrola NIK przeprowadzona w GIOŚ. Stwierdzono, że cztery spośród ośmiu wniosków o dofinansowanie złożono do NFOŚiGW w 2011 r. bez wymaganych załączników. Zdaniem NIK świadczyło to o nierzetelnym przygotowaniu wniosków.

4 Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

4.1 Protokół

Protokół kontroli wykonania w 2011 r. budżetu państwa w części 22 i 41 został podpisany przez Ministra Środowiska w dniu 10 kwietnia 2012 r. bez zastrzeżeń. Również bez zastrzeżeń zostały podpisane protokoły kontroli przez kierowników pozostałych jednostek objętych przedmiotową kontrolą, tj. przez Dyrektora RDOŚ w Lublinie, Dyrektora RZGW w Warszawie oraz Głównego Inspektora Ochrony Środowiska – odpowiednio w dniach 23 marca 2012 r., 4 kwietnia 2012 r. i 27 marca 2012 r.

4.2 Wystąpienie pokontrolne

Do kierowników kontrolowanych jednostek skierowano wystąpienia pokontrolne, w których wnioskowano:

Do Ministra Środowiska o:

- 1) podjęcie skutecznych działań zmierzających do wyegzekwowania należnych budżetowi państwa dochodów;
- 2) podjęcie w porozumieniu z NFOŚiGW działań zmierzających do skrócenia terminów związanych z uruchomieniem środków z rezerwy celowej budżetu państwa na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
- 3) ewidencjonowanie w księgach rachunkowych Ministerstwa (dysponent III stopnia) zobowiązań z tytułu składek do organizacji międzynarodowych;
- 4) dostosowanie ustalonych w Ministerstwie (dysponent III stopnia) zasad rachunkowości do wymogów ustawy o rachunkowości i innych przepisów regulujących gospodarkę finansową jednostek budżetowych;
- 5) zapewnienie przestrzegania ustalonych w jednostce procedur w zakresie sprawdzania dowodów księgowych oraz dokonywania korekt w dowodach księgowych;
- 6) podjęcie działań zapewniających przeprowadzanie inwentaryzacji składników majątkowych zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości.

Do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska o:

- 1) zaciąganie zobowiązań zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych;
- 2) planowanie kontroli wewnętrznych w obszarach nieobjętych działaniami monitorującymi oraz zapewnienie sprawnego funkcjonowania audytu wewnętrznego;

- 3) doprowadzenie do wdrożenia zakupionego w 2008 r. informatycznego zintegrowanego systemu zarządzania urzędem – ERP, obejmującego sferę finansowo-księgową, kadrową oraz materiałową.

Do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie o:

- 1) zatwierdzanie na bieżąco dokumentów księgowych w systemie finansowo-księgowym;
- 2) sporządzanie sprawozdań budżetowych na podstawie zatwierdzonych dokumentów księgowych;
- 3) wzmocnienie funkcjonowania kontroli zarządczej.

Do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie o:

- 1) bieżące aktualizowanie regulaminu organizacyjnego, procedur kontroli finansowej, instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych oraz zakładowego planu kont;
- 2) rzetelne planowanie wielkości zatrudnienia oraz wysokości wynagrodzeń dla pracowników RZGW w podziale na poszczególne statusy zatrudnienia;
- 3) dostosowanie, funkcjonującego w RZGW, systemu finansowo-księgowego do wymogów ustawy o rachunkowości;
- 4) zapewnienie poprawnego wprowadzania zapisów księgowych do systemu finansowo-księgowego oraz prowadzenie bieżącej kontroli w tym zakresie;
- 5) bieżące zatwierdzanie dokumentów księgowych w systemie finansowo-księgowym;
- 6) sporządzanie sprawozdań na podstawie zatwierdzonych dokumentów księgowych i w szczególności zgodnej z przepisami;
- 7) niedopuszczanie do przekraczania limitów pogotowia kasowego oraz sporządzanie raportów kasowych zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami;
- 8) wypełnianie obowiązku terminowego i właściwego uiszczania opłat abonamentowych od posiadanych odbiorników radiowych i telewizyjnych.

Do dnia 15 maja 2012 r. trzy kontrolowane jednostki, tj. RZGW w Warszawie, RDOŚ w Lublinie i GIOŚ, przekazały informacje o sposobie wykorzystania uwag i realizacji wniosków zwartych w przedmiotowych wystąpieniach pokontrolnych. W RDOŚ w Lublinie zrealizowano wszystkie trzy wnioski pokontrolne, a w RZGW w Warszawie zrealizowano dwa wnioski, natomiast pozostałe sześć wniosków pozostaje w fazie realizacji. W GIOŚ wszystkie trzy wnioski są realizowane.

W dniu 9 maja 2012 r. Minister Środowiska złożył zastrzeżenia do zawartych, w wystąpieniu pokontrolnym NIK, ocen w zakresie:

- nieujęcia konta 138 – Rachunek środków europejskich w Zakładowym Planie Kont;
- niezgodnego z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości przeprowadzenia inwentaryzacji rozrachunków z kontrahentami, w odniesieniu do których w księgach rachunkowych wykazano salda zerowe;
- nieujęcia w ewidencji księgowej Ministerstwa Środowiska zobowiązań z tytułu składek do organizacji międzynarodowych.

Uchwałą Kolegium Najwyższej Izby Kontroli w dniu 23 maja 2012 r. zastrzeżenia zostały oddalone w całości.

4.3 Finansowe rezultaty kontroli

Na finansowe rezultaty kontroli złożyły się nieprawidłowości na kwotę ogółem 9.602,0 tys. zł, tj.:

- kwota 8.746,9 tys. zł odpowiadająca potencjalnym sprawozdawczym skutkom nieprawidłowości, dotycząca nieujęcia w ewidencji księgowej i tym samym w jednostkowym i łącznym sprawozdaniu rocznym Rb-28 zobowiązań z tytułu składek do organizacji międzynarodowych (str. 10 i 11; 20 i 21);
- kwota 855,1 tys. zł odpowiadająca potencjalnym finansowym skutkom nieprawidłowości, stanowiąca zobowiązanie zaciągnięte w 2011 r. przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska niezgodnie z warunkami zaciągania zobowiązań angażujących środki publiczne (str. 39).

5 Załączniki

5.1 Dochody budżetowe w części 22 – Gospodarka wodna w 2011 r.

L.p.	Wyszczególnienie*	2010	2011		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa	Wykonanie	%	
			tys. zł			
1	2	3	4	5	6	7
	Część 22 – Gospodarka wodna	26.092,4	31.340,0	38.289,3	146,7	122,2
1.	Dział 710 – Działalność usługowa	26.088,7	31.340,0	38.222,8	146,5	122,0
1.1.	Rozdział 71016 – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej	121,3	1,0	84,4	69,6	8400
1.1.2.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	119,3	0,0	44,6	37,3	-
1.2.	Rozdział 71018 – Regionalne zarządy gospodarki wodnej	19.128,1	11.413,0	13.881,2	72,6	121,6
1.2.2.	§ 0580 – Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	414,9	1,0	233,7	56,4	23400
1.2.3.	§ 0690 – Wpływy z różnych opłat	544,6	157,0	108,8	20,0	68,8
1.2.4.	§ 0750 – Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa...	6.558,9	7.072,0	8.012,6	122,2	113,3
1.2.6.	§ 0870 – Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	199,8	274,0	1.015,5	508,3	370,4
1.2.8.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	11.307,9	3.857,0	4.329,7	38,3	112,3
1.3.	Rozdział 71019 – Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna	848,3	500,0	426,1	50,2	85,2
1.3.1.	§ 0690 – Wpływy z różnych opłat	848,3	500,0	410,7	48,4	82,1
1.4.	Rozdział 71094 – Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były realizowane przez gospodarstwa pomocnicze	-	19.426,0	23.822,9	-	122,6
1.4.1.	§ 0780 – Dochody ze zbycia praw majątkowych	-	10.630,0	10.548,2	-	99,2
1.4.2.	§ 0840 – Wpływy ze sprzedaży wyrobów	-	6.651,0	10.418,7	-	156,6
1.4.3.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	-	1.623,0	1.614,3	-	99,4
1.5	Rozdział 71097 – Gospodarstwa pomocnicze	12.849,5	-	-	-	-
1.5.1.	§ 2380 – Wpływy do budżetu do budżetu części zysku gospodarstwa pomocniczych	12.849,5	-	-	-	-
2.	Dział 750 – Administracja publiczna	3,7	0,0	66,5	1797	-
2.1.	Rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	0,0	0,0	66,5	-	-
2.2.	Rozdział 75095 – Pozostała działalność	3,7	0,0	-	-	-
2.2.1.	§ 2400 – Wpływy do budżetu nadwyżki dochodów własnych lub środków obrotowych	3,7	-	-	-	-
3.	Dział 752 – Obrona narodowa	0,0	0,0	0,0	-	-
3.1.	Rozdział 75212 – Pozostałe wydatki obronne	0,0	0,0	0,0	-	-

5.2 Dochody budżetowe w części 41 – Środowisko w 2011 r.

L.p.	Wyszczególnienie	2010	2011		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa	Wykonanie	%	
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Część 41 Środowisko	70.555,0	604.464,0	534.306,0	757,3	88,4
1.	Dział 020 – Leśnictwo	15.631,1	13.802,0	17.219,9	110,2	124,8
1.1.	Rozdział 02003 – Biuro Nasiennictwa Leśnego	3,6	2,0	2,2	61,1	110,0
1.1.1.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	2,6	1,0	0,8	30,8	80,0
1.2.	Rozdział 02095 – Pozostała działalność	15.627,5	13.800,0	17.217,7	110,2	124,8
1.2.1	§ 0870 – Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	15.545,1	13.800,0	17.178,7	110,5	124,5
2.	Dział 710 – Działalność usługowa	44.354,2	38.907,0	85.417,2	192,6	219,5
2.1.	Rozdział 71095 – Pozostała działalność	44.354,2	38.907,0	85.417,2	192,6	219,5
2.1.1.	§ 0590 – Wpływy z opłat za koncesje i licencje	18.355,7	11.807,0	18.408,9	100,3	155,9
2.1.2.	§ 0750 – Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa...	25.865,7	27.000,0	66.868,7	258,5	247,7
3.	Dział 750 – Administracja publiczna	1.335,8	356,0	1.007,0	75,4	282,9
3.1.	Rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	786,9	356,0	1.007,0	128,0	282,9
3.1.1.	§ 0750 – Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa...	634,2	336,0	266,1	41,9	79,2
3.1.2.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	136,9	16,0	717,3	523,9	4481,2
3.2.	Rozdział 75076 – Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Europejskiej	0,3	-	-	-	-
3.3.	Rozdział 75097 – Gospodarstwa pomocnicze	548,6	-	-	-	-
3.3.1.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	544,5	-	-	-	-
4.	Dział 801 – Oświata i wychowanie	660,4	4.262,0	130,8	19,8	3,1
4.1.	Rozdział 80130 – Szkoły zawodowe	128,1	93,0	126,9	99,1	126,4
4.1.1.	§ 0750 – Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa...	93,8	86,0	90,0	95,9	104,6
4.1.2.	§ 0830 – Wpływy z usług	26,5	1,0	7,7	29,1	770,0
4.2.	Rozdział 80142 – Ośrodki szkolenia, kształcenia i doskonalenia kadr	531,2	-	-	-	-
4.2.1.	§ 0830 – Wpływy z usług	41,0	-	-	-	-
4.2.2.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	439,3	-	-	-	-
4.2.3.	§ 2370 – Wpływy do budżetu nadwyżki środków obrotowych zakładu budżetowego	50,9	-	-	-	-
4.3.	Rozdział 80193 – Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane z dochodów własnych	-	4.139,0	0,9	-	0,0
4.4.	Rozdział 80195 – Pozostała działalność	1,1	0,0	3,0	272,7	-
5.	Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	67,0	1.405,0	48,2	71,9	3,4
5.1.	Rozdział 85410 – Internaty i bursy szkolne	67,0	75,0	46,2	68,9	61,6
5.1.1.	§ 0750 – Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa	28,5	31,0	24,1	84,6	77,7
5.1.2.	§ 0830 – Wpływy z usług	35,9	43,0	19,2	53,5	44,7
5.2.	Rozdział 85493 – Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane z dochodów własnych	-	1.330,0	2,0	-	0,1
5.2.1.	§ 0830 – Wpływy z usług	-	1.330,0	0,0	-	-

L.p.	Wyszczególnienie	2010	2011		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa	Wykonanie	%	
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
6.	Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2.133,7	489.008,0	365.561,1	17132	74,8
6.1.	Rozdział 90011 – Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	1.903,4	485.390,0	348.434,7	18306	71,8
6.1.1.	§ 6668 – Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur	1.369,3	0,0	135,0	9,9	-
6.1.2.	§ 8510 – Wpływy z różnych rozliczeń	-	485.390,0	347.617,6	-	71,6
6.2.	Rozdział 90014 – Inspekcja ochrony środowiska	11,7	10,0	191,9	1640	1919
6.2.1.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	9,2	10,0	32,1	348,9	321,0
6.3.	Rozdział 90022 – Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	37,6	31,1	284,6	756,9	915,1
6.3.1.	§ 0580 – Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	13,1	0,0	245,2	1872	-
6.3.2.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	24,4	30,0	38,9	159,4	129,7
6.4.	Rozdział 90023 – Regionalne dyrekcje ochrony środowiska	167,8	76,0	371,8	221,6	489,2
6.4.1.	§ 0690 – Wpływy z różnych opłat	19,4	15,0	12,8	66,0	85,3
6.4.2.	§ 0750 – Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa...	74,4	50,0	64,2	86,3	128,4
6.4.3.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	64,1	11,0	152,4	237,7	1385
6.5.	Rozdział 90093 Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane z dochodów własnych	-	3.500,0	14.515,8	-	414,7
6.5.1.	§ 0690 – Wpływy z różnych opłat	-	3.500,0	4.889,6	-	139,7
6.5.2.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	-	-	9.626,2	-	-
6.6.	Rozdział 90095 – Pozostała działalność	7,1	1,0	1.760,0	24789	176000
6.6.1.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	6,6	0,0	16,5	-	-
6.6.2.	§ 2350 – Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleczanych jednostką samorządu terytorialnego	0,0	0,0	1.741,1	-	-
6.7.	Rozdział 90097 – Gospodarstwa pomocnicze	6,1	-	-	-	-
6.7.1.	§ 2380 – Wpływy do budżetu części zysku gospodarstwa pomocniczego	6,1	-	-	-	-
7.	Dział 925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	6.372,8	56.724,0	64.921,8	1018,8	114,5
7.1.	Rozdział 92501 – Parki narodowe	4.998,4	3.881,0	3.684,8	73,7	94,9
7.1.1.	§ 0750 – Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa...	3.134,6	3.742,0	3.299,3	105,3	88,2
7.1.2.	§ 0870 – Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	82,2	21,0	26,7	32,5	127,1
7.1.3.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	1.677,9	46,0	169,7	10,1	368,9
7.2.	Rozdział 92594 – Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były realizowane przez gospodarstwa pomocnicze	-	52.843,0	61.236,9	-	115,9
7.2.1.	§ 0830 – Wpływy z usług	-	25.818,0	28.789,3	-	110,5
7.2.2.	§ 0840 – Wpływy ze sprzedaży wyrobów	-	23.790,0	29.172,7	-	122,6
7.2.3.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	-	2.414,0	2.214,0	-	91,7
7.3.	Rozdział 92597 – Gospodarstwa pomocnicze	1.373,5	-	-	-	-
7.3.1.	§ 2380 – Wpływy do budżetu części zysku gospodarstwa pomocniczego	1.373,5	-	-	-	-

5.3 Wydatki budżetowe w części 22 – Gospodarka wodna w 2011 r.

L.p.	Wyszczególnienie	2010	2011			6:3	6:4	6:5
		Wykona- nie	Ustawa	Budżet po zmianach	Wykona- nie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem cz. 22 Gospodarka wodna, w tym:	596.627,0	329.487,0	663.454,6	632.689,9	106,0	192,0	95,4
1.	Dział 710 – Działalność usługowa	573.981,0	301.526,0	636.164,5	605.753,7	105,5	200,9	95,2
1.1.	Rozdział 71016 – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej	13.415,8	13.318,0	17.173,6	17.114,2	127,6	128,5	99,7
1.1.1.	§ 4020 – wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	4.976,3	5.037,0	5.058,9	5.058,8	101,7	100,0	100,0
1.1.2.	§ 6059 – wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	218,7	0,0	17,4	15,3	7,0	-	87,9
1.2.	Rozdział 71018 – Regionalne zarządy gospodarki wodnej	417.992,8	267.588,0	394.786,0	371.810,6	88,9	138,9	94,2
1.2.1.	§ 6050 – wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	171.936,3	50.000,0	110.714,0	108.894,7	63,3	217,8	98,4
1.2.2.	§ 6059 - wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych (współfinansowanie)	2.568,4	32.950,0	29.980,6	23.068,4	898,2	76,0	77,0
1.2.3.	§ 6069 – wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (współfinansowanie)	2.138,7	1.722,0	4.618,8	39,3	1,8	2,3	0,8
1.3.	Rozdział 71019 – Państwowa służba hydrologiczno – meteorologiczna	20.620,0	20.620,0	20.620,0	20.620,0	100,0	100,0	100,0
1.4.	Rozdział 71078 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	121.952,4	0,0	203.386,9	196.096,6	160,8	-	96,4
1.5.	Rozdział 71095 – Pozostała działalność	0,0	0,0	198,0	112,3	-	-	56,7
2.	Dział 750 – Administracja publiczna	20.945,2	25.025,0	25.054,1	24.889,5	118,8	99,5	99,3
2.1.	Rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	20.849,3	24.794,0	24.795,0	24.644,1	118,2	99,4	99,4
2.1.1.	§ 4540-składki do organizacji międzynarodowych	19.447,0	19.797,0	20.069,6	20.069,6	103,2	101,4	100
2.2.	Rozdział 75076-Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej	95,9	231,0	259,1	245,4	255,9	106,1	94,7
3.	Dział 752 – Obrona narodowa	1.700,8	2.936,0	2.236,0	2.046,7	120,3	69,7	91,5
3.1.	Rozdział 75212-Pozostałe wydatki obronne	1.700,8	2.936,0	2.236,0	2.046,7	120,3	69,7	91,5
3.1.1.	§ 4270 – zakup usług remontowych	704,2	2.162,0	1.687,0	1.657,5	235,4	76,7	98,3

Dane na podstawie rocznych sprawozdań Rb-28 za 2010 r. i 2011 r.

5.4 Wydatki budżetowe w części 41 – Środowisko w 2011 r.

L.p.	Wyszczególnienie	2010	2011			6:3	6:4	6:5
		Wykona- nie	Ustawa	Budżet po zmianach	Wykona- nie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem cz. 41 Środowisko, w tym	462.753,8	480.045,0	660.536,7	595.408,2	128,7	124,0	90,1
1.	Dział 010 Rolnictwo i łowiectwo	0,0	-	840,4	840,4	-	-	100,0
2.	Dział 020 Leśnictwo	8.001,2	8.843,0	10.611,9	10.373,9	129,7	117,3	97,8
2.1.	Rozdział 02003 – Biuro Nasiennictwa Leśnego	1.092,9	1.430,0	1.430,0	1.401,9	128,3	98,0	98,0
2.1.1.	§ 4020-wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	388,3	385,0	386,7	386,7	99,6	100,4	100,0
2.2.	Rozdział 02095 – Pozostała działalność	6.908,3	7.413,0	9.182,0	8.972,0	129,9	121,0	97,7
2.2.1.	§ 2830-dotacja celowa...	5.348,9	4.220,0	4.548,6	4.370,6	81,7	103,6	96,1
2.2.2.	§ 2008-dotacja celowa...	1.524,5	3.105,0	3.187,2	3.178,8	208,5	102,4	99,7
3.	Dział 710 – Działalność usługowa, w tym:	3.034,5	2.818,0	2.818,0	2.808,0	92,6	99,6	99,6
3.1.	Rozdział 71005 – Prace geologiczne (nieinwestycyjne)	1.053,8	960,0	840,0	836,8	79,4	87,2	99,6
3.2.	Rozdział 71095 – Pozostała działalność	1.980,7	1.858,0	1.978,0	1.971,2	99,5	106,1	99,6
3.2.1.	§ 4390-zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	722,6	508,0	420,2	420,2	58,2	82,7	100,0
3.2.2.	§ 4540-składowe do organizacji międzynarodowych	811,9	894,0	894,0	894,0	110,1	100,0	100,0
4.	Dział 750 – Administracja publiczna	61.082,1	62.973,0	81.473,1	75.358,2	123,3	119,7	92,5
4.1.	Rozdział 75001 – Urzędy naczelných i centralnych organów administracji rządowej	59.961,0	60.658,0	78.443,1	72.712,5	121,3	119,9	92,7
4.1.1.	§ 4020-wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	25.398,1	25.612,0	25.499,7	25.481,9	100,3	99,5	99,9
4.1.2.	§ 4308-zakup usług pozostałych (finansowanie)	1.018,7	1.272,0	920,2	785,8	77,1	59,6	85,4
4.1.3.	§ 4309-zakup usług pozostałych (współfinansowanie)	1.086,8	224,0	162,4	138,7	12,8	61,9	85,4
4.1.4.	§ 4028-wynagrodzenie osobowe członków korpusu służby cywilnej (finansowanie)	3.978,0	4.510,0	4.587,3	4.247,4	106,8	94,2	92,6
4.1.5.	§ 4025 – wynagrodzenie osobowe członków korpusu służby cywilnej	112,2	169,0	78,3	76,4	68,1	45,2	97,6
4.1.6.	§ 4305 – zakup usług pozostałych	580,4	240,0	424,9	401,4	69,2	167,2	94,5
4.2.	Rozdział 75060 – Pomoc zagraniczna	96,9	0,0	-	-	-	-	-
4.3.	Rozdział 75076 – Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej	922,2	2.208,0	2.915,0	2.532,3	274,6	114,7	86,9
4.3.1.	§ 4420 – podróże służbowe zagraniczne	410,2	460,0	405,9	322,6	78,6	70,1	79,5
4.4.	Rozdział 75095 – Pozostała działalność	102,0	107,0	115,0	113,4	111,2	106,0	98,6
5.	Dział 752 – Obrona narodowa	45,7	182,0	182,0	138,0	302,0	75,8	75,8
5.1.	Rozdział 75212 – Pozostałe wydatki obronne	45,7	182,0	182,0	138,0	302,0	75,8	75,8
5.1.1.	§ 4300 – zakup usług pozostałych	45,7	172,0	172,0	138,0	302,0	80,2	80,2

L.p.	Wyszczególnienie	2010	2011			6:3	6:4	6:5	
		Wykonia- nie	Ustawa	Budżet po zmianach	Wykonia- nie				%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
6.	Dział 801 – Oświata i wychowanie	29.177,0	30.754,0	34.421,1	34.177,0	117,1	111,1	99,3	
6.1.	Rozdział 80130 – Szkoły zawodowe	25.381,3	26.621,0	27.182,5	27.164,2	107,0	102,0	99,9	
6.1.1.	§ 4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	14.130,3	15.616,0	14.680,0	14.667,0	103,8	93,9	99,9	
6.2.	Rozdział 80146 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	40,8	49,0	50,0	45,6	111,8	93,1	91,2	
6.3.	Rozdział 80148 – Stołówki szkolne i przedszkolne	3.174,7	3.427,0	3.415,8	3.415,3	107,6	99,7	100,0	
6.3.1.	§ 4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	2.057,0	2.199,0	2.110,2	2.109,9	102,3	95,9	100,0	
6.4.	Rozdział 80195 – Pozostała działalność	580,2	657,0	3.772,7	3.551,9	612,2	540,6	94,1	
6.4.1.	§ 4300 – zakup usług pozostałych	324,6	507,0	3.440,6	3.242,1	998,8	639,4	94,2	
7.	Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	13.573,0	13.514,0	13.697,9	13.691,0	100,9	101,3	99,9	
7.1.	Rozdział 85410 – Internaty i bursy szkolne	13.548,4	13.484,0	13.667,2	13.663,3	100,8	101,3	100,0	
7.1.1.	§ 4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	6.375,3	7.011,0	6.795,8	6.792,9	106,5	96,9	100,0	
7.2.	Rozdział 85446 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	24,6	30,0	30,8	27,6	112,2	92,0	89,6	
8.	Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	267.386,5	277.162,0	347.549,3	294.034,3	110,0	106,1	84,6	
8.1.	Rozdział 90008 – Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	45,1	49,0	54,0	53,9	119,5	110,0	100,0	
8.2.	Rozdział 90011 – Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	134.506,2	152.244,0	164.333,3	115.461,5	85,8	75,8	70,3	
8.2.1.	§ 2008 – dotacje celowe	19.755,4	29.610,0	42.315,8	42.314,0	214,2	142,9	100,0	
8.2.2.	MF EOG, NMF	114.344,9	121.182,0	121.087,0	72.237,3	63,2	59,6	59,6	
8.2.2.1.	§ 2005 – dotacje celowe...	14.505,0	20.000,0	19.905,0	18.477,0	127,4	92,4	92,8	
8.2.2.2.	§ 6205 – dotacje celowe...	99.839,9	101.182,0	101.182,0	53.760,3	53,8	53,1	53,1	
8.3.	Rozdział 90014 – Inspekcja Ochrony Środowiska	19.229,9	19.459,0	51.237,0	49.606,4	258,0	254,9	96,8	
8.3.1.	§ 4020 – wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	8.857,5	8.754,0	8.871,1	8.870,4	100,1	101,3	100,0	
8.3.2.	PO IIŚ	1.774,3	3.004,0	5.417,2	5.191,7	292,6	173,0	95,6	
8.3.2.1.	§ 6069-wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	1.760,3	2.966,0	5.400,2	5.178,3	294,2	174,6	95,8	
8.3.3.	MF EOG, NMF	1.279,2	0,0	69,2	57,0	4,4	-	82,4	
8.3.3.1.	§ 4305 – zakup usług pozostałych	626,0	0,0	69,2	57,0	4,4	-	82,4	
8.3.3.2.	§ 6065 – wydatki na zakupy inwestycyjne	584,8	0,0	0,0	-	-	-	-	
8.4.	Rozdział 90022 – Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	16.934,5	18.109,0	21.091,3	20.091,6	118,6	110,9	95,2	
8.4.1.	§ 4020 – wynagrodzenia członków korpusu służby cywilnej	8.853,6	8.979,0	8.737,5	8.737,5	98,7	97,3	100,0	
8.4.2.	§ 4309 – zakup usług pozostałych	25,6	325,0	798,4	688,9	2691	212,0	86,3	
8.5.	Rozdział 90023 – Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska	95.165,8	85.321,0	106.338,5	104.437,4	109,7	122,4	98,2	
8.5.1.	§ 4020 – wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	46.598,0	46.265,0	45.652,9	45.607,1	97,9	98,6	99,9	
8.5.2.	§ 4178 – zakup materiałów i wyposażenia	0,5	907,0	785,9	14,3	2860	1,6	1,8	
8.5.3.	§ 4308 – zakup usług pozostałych	31,1	36,0	36,0	23,8	76,5	66,1	66,1	

L.p.	Wyszczególnienie	2010	2011			6:3	6:4	6:5
		Wykona- nie	Ustawa	Budżet po zmianach	Wykona- nie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
8.6.	Rozdział 90095 – Pozostała działalność	1.505,0	1.980,0	2.675,7	2.563,8	170,3	129,4	95,8
9.	Dział 925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	80.453,8	83.799,0	168.942,8	163.987,4	203,8	195,7	97,1
9.1.	Rozdział 92501 – Parki narodowe	77.940,8	83.783,0	168.143,2	163.229,9	209,4	194,8	97,1
9.1.1.	§ 4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	48.189,8	50.707,0	61.791,7	61.788,9	128,2	121,8	100,0

Dane na podstawie rocznych sprawozdań Rb-28 za 2010 r. i 2011 r.

5.5 Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 22 – Gospodarka wodna w 2011 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2010			Wykonanie 2011			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełno-zatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełno-zatrudnionego	8:5
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem wg statusu zatrudnienia	2966	127.439,4	3.580,56	2893	122.690,2	3.534,11	98,7
	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	2089	92.988,4	3.709,45	1787	69.382,1	3.235,50	87,2
	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	3	408,0	11.332,31	3	407,3	11.314,03	99,8
	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	872	33.901,0	3.239,77	1103	52.894,2	3.996,24	123,3
	10 – żołnierze	2	142,0	5.915,46	0	6,6	x	x
1.	Dział 710 – Działalność usługowa, w tym:	2956	126.658,5	3.570,66	2883	121.894,0	3.523,35	98,7
1.1.	Rozdział 71016 – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej	79	5.654,4	5.964,60	76	5.814,4	6.375,46	106,9
1.1.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	2	69,1	2.877,46	2	94,0	3.914,67	136,0
1.1.2.	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	2	264,5	11.022,83	2	263,4	10.975,46	99,6
1.1.3.	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	75	5.320,8	5.912,04	72	5.457,0	6.316,04	106,8
1.2.	Rozdział 71018 – Regionalne zarządy gospodarki wodnej	2576	105.830,7	3.423,61	2806	115.986,3	3.444,59	100,6
1.2.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	1784	77.632,3	3.626,32	1781	69.064,4	3.231,54	89,1
1.2.2.	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	792	28.198,4	2.967,00	1025	46.921,9	3.814,79	128,6
1.3.	Rozdział 71095 – Pozostała działalność	x	x	x	1	93,3	7.771,67	x
1.3.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	x	x	x	1	93,3	7.771,67	x
1.4.	Rozdział 71097 – Gospodarstwa pomocnicze	301	15.173,4	4.200,82	x	x	x	x
1.4.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	301	15.173,4	4.200,82	x	x	x	x

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2010			Wykonanie 2011			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.	Dział 750 – Administracja publiczna	10	780,9	6.507,22	10	796,2	6.634,85	102,0
2.1.	Rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	10	780,9	6.507,22	10	772,3	6.435,65	98,9
2.1.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	2	113,7	4.737,33	3	130,5	3.624,39	76,5
2.1.2.	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	1	143,4	11.951,25	1	143,9	11.991,17	100,3
2.1.3.	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	5	381,8	6.363,07	6	491,3	6.824,53	107,3
2.1.4.	10 – żołnierze	2	142,0	5.915,46	0	6,6	x	x
2.2.	Rozdział 75076 – Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej	x	x	x	0	23,9	x	x
2.2.1.	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	x	x	x	0	23,9	x	x

5.6 Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 41 – Środowisko w 2011 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2010			Wykonanie 2011			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełno-zatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełno-zatrudnionego	8:5
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem wg statusu zatrudnienia	4054	208.734,3	4.290,71	3911	210.240,6	4.479,68	104,4
	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	1995	84.992,3	3.550,22	1914	82.312,1	3.583,77	100,9
	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	8	1.235,3	12.868,17	9	1.341,3	12.419,56	96,5
	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	1681	105.891,8	5.249,44	1631	109.361,6	5.587,66	106,4
	10 – żołnierze	2	255,4	10.641,42	0	6,1	x	x
	14 – nauczyciele zatrudnieni w szkołach i placówkach prowadzonych przez organy administracji rządowej	368	16.359,5	3.704,60	357	17.219,5	4.019,49	108,5
Zadanie A:								
1.	Dział 020 - Leśnictwo	10	580,0	4.833,32	10	580,0	4.833,32	100,0
1.1.	Rozdział 02003 – Biuro Nasiennictwa Leśnego	10	580,0	4.833,32	10	580,0	4.833,32	100,0
1.1.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	2	162,9	6.787,54	2	161,5	6.729,38	99,1
1.1.2.	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	8	417,1	4.344,76	8	418,5	4.359,30	100,3
2.	Dział 750 – Administracja publiczna	489	34.302,5	5.845,69	457	35.335,1	6.443,31	110,2
2.1.	Rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	489	34.302,5	5.845,69	457	34.648,3	6.318,06	108,1
2.1.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	25	986,1	3.286,82	22	1.028,9	3.897,14	118,6
2.1.2.	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	4	641,2	13.359,17	5	747,6	12.460,67	93,3
2.1.3.	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	458	32.419,8	5.898,80	430	32.865,7	6.369,31	108,0
2.1.4.	10 – żołnierze	2	255,4	10.641,42	0	6,1	x	x
2.2.	Rozdział 75076 – Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej	0	0	x	0	686,8	x	x

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2010			Wykonanie 2011			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.2.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	x	x	x	0	12,1	x	x
2.2.2.	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	x	x	x	0	674,7	x	x
3.	Dział 801 – Oświata i wychowanie	491	18.487,2	3.137,69	448	18.025,4	3.352,95	106,9
3.1.	Rozdział 80130 – Szkoły zawodowe	376	15.177,8	3.363,88	364	15.765,0	3.609,20	107,3
3.1.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	119	3.639,3	2.548,48	118	3.819,9	2.697,67	105,9
3.1.2.	14 – nauczyciele zatrudnieni w szkołach i placówkach prowadzonych przez organy administracji rządowej	257	11.538,5	3.741,43	246	11.945,1	4.046,44	108,2
3.2.	Rozdział 80142 – Ośrodki szkolenia, doskonalenia i doskonalenia kadr	30	1.094,2	3.039,46	0	0	x	x
3.2.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	30	1.094,2	3.039,46	x	x	x	x
3.3.	Rozdział 80148 – Stołówki szkolne i przedszkolne	85	2.215,2	2.171,80	84	2.260,4	2.242,51	103,3
3.3.1.	01 – osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	85	2.215,2	2.171,80	84	2.260,4	2.242,51	103,3
4.	Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	186	6.847,4	3.067,82	183	7.290,2	3.319,75	108,2
4.1.	Rozdział 85410 – Internaty i bursy szkolne	186	6.847,4	3.067,82	183	7.290,2	3.319,75	108,2
4.1.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	75	2.026,4	2.251,61	72	2.015,8	2.333,07	103,6
4.1.2.	14 – nauczyciele zatrudnieni w szkołach i placówkach prowadzonych przez organy administracji rządowej	111	4.821,0	3.619,32	111	5.274,4	3.959,76	109,4
5.	Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1294	79.623,3	5.127,72	1271	82.087,9	5.382,11	105,0
5.1.	Rozdział 90014 – Inspekcja Ochrony Środowiska	138	10.124,3	6.113,69	131	10.131,0	6.444,64	105,4

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2010			Wykonanie 2011			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełno-zatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełno-zatrudnionego	8:5
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.1.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	11	464,1	3.516,17	9	429,8	3.979,54	113,2
5.1.2.	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	2	264,6	11.022,83	2	264,3	11.011,25	99,9
5.1.3.	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	125	9.395,6	6.263,72	120	9.436,9	6.553,41	104,6
5.2.	Rozdział 90022 – Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	147	10.391,6	5.890,98	151	11.353,2	6.265,57	106,4
5.2.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	1	48,0	4.001,92	1	56,4	4.697,92	117,4
5.2.2.	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	2	329,5	13.731,50	2	329,4	13.725,08	100,0
5.2.3.	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	144	10.014,1	5.795,20	148	10.967,4	6.175,36	106,6
5.3.	Rozdział 90023 – Regionalne dyrekcje ochrony środowiska	985	57.861,7	4.895,24	974	59.834,5	5.119,31	104,6
5.3.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	39	4.216,5	9.009,63	49	4.836,2	8.224,81	91,3
5.3.2.	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	946	53.645,2	4.725,61	925	54.998,3	4.954,81	104,8
5.4.	Rozdział 90095 – Pozostała działalność	15	755,0	4.194,43	15	769,2	4.273,40	101,9
5.4.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	15	755,0	4.194,43	15	769,2	4.273,40	101,9
5.5.	Rozdział 90097 – Gospodarstwa pomocnicze	9	490,7	4.543,15	0	0	x	x
5.5.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	9	490,7	4.543,15	x	x	x	x
6.	Dział 925 - Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	1581	68.865,4	3.629,84	1537	66.879,2	3.626,07	99,9
6.1.	Rozdział 92501 – Parki narodowe	1126	52.441,0	3.881,07	1537	66.879,2	3.626,07	93,4
6.1.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	1126	52.441,0	3.881,07	1537	66.879,2	3.626,07	93,4

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2010			Wykonanie 2011			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.2.	Rozdział 92597 – Gospodarstwa pomocnicze	455	16.424,4	3.008,13	0	0	x	x
6.2.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	455	16.424,4	3.008,13	x	x	x	x
Zadanie B:								
7.	Dział 801 – Oświata i wychowanie	1	10,4	869,33	2	10,4	431,25	49,6
7.1.	Rozdział 80130 – Szkoły zawodowe	1	10,4	869,33	1	3,5	288,00	33,1
7.1.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	1	10,4	869,33	1	3,5	288,00	33,1
7.2.	Rozdział 80148 – Stołówki szkolne i przedszkolne	x	x	x	1	6,9	574,50	x
7.2.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	x	x	x	1	6,9	574,50	x
8.	Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	1	11,6	970,42	x	x	x	x
8.1.	Rozdział 85410 – Internaty i bursy szkolne	1	11,6	970,42	x	x	x	x
8.1.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	1	11,6	970,42	x	x	x	x
9.	Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	x	x	x	2	26,1	x	x
9.1.	Rozdział 90023 – Regionalne dyrekcje ochrony środowiska	x	x	x	2	26,1	x	x
9.1.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	x	x	x	2	26,1	x	x
10.	Dział 925 - Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	1	6,4	535,08	1	6,3	521,83	97,5
10.1.	Rozdział 92501 – Parki narodowe	1	6,4	535,08	1	6,3	521,83	97,5
10.1.1.	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	1	6,4	535,08	1	6,3	521,83	97,5

5.7 Wydatki budżetu środków europejskich w części 22 – Gospodarka wodna w 2011 r.

L.p.	Wyszczególnienie	2010	2011			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem cz. 22 – Gospodarka wodna, w tym:	29.456,2	180.649,0	180.868,4	80.026,4	271,7	44,3	44,2
1.	Dział 710 - Działalność usługowa	29.456,2	180.649,0	180.868,4	80.026,4	271,7	44,3	44,2
1.1.	Rozdział 71016 - Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej	0,0	0,0	123,1	110,0	x	x	89,4
1.1.1.	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	0,0	0,0	123,1	110,0	x	x	89,4
1.1.1.4.	§ 6057 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,0	0,0	98,6	86,9	x	x	88,2
1.2.	Rozdział 71018 – Regionalne zarządy gospodarki wodnej	29.456,2	180.649,0	180.745,3	79.916,4	271,3	44,2	44,2
1.2.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	21.679,9	146.326,0	142.872,9	61.906,6	285,5	42,3	43,3
1.2.1.4.	§ 4277 – Zakup usług remontowych	12.506,6	40.283,0	40.265,3	21.868,0	174,9	54,3	54,3
1.2.1.5.	§ 6057 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	5.805,6	106.043,0	102.432,3	39.865,2	686,7	37,6	38,9
1.2.2.	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	597,8	10.742,0	10.680,7	7.501,2	1254,8	69,8	70,2
1.2.2.4.	§ 6057 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	597,8	10.742,0	10.643,4	7.463,9	1248,6	69,5	70,1
1.2.3.	RPO Województwa Dolnośląskiego	6.402,5	14.417,0	14.417,0	9.000,5	140,6	62,4	62,4
1.2.3.1.	§ 4277 – Zakup usług remontowych	6.402,5	14.417,0	14.417,0	9.000,5	140,6	62,4	62,4
1.2.4.	RPO Województwa Mazowieckiego	0,0	765,0	765,0	0,0	x	0,0	0,0
1.2.4.1.	§ 6057 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,0	765,0	765,0	0,0	x	0,0	0,0
1.2.5.	RPO Województwa Podkarpackiego	776,0	0,0	0,0	0,0	0,0	x	x
1.2.6.	RPO Województwa Świętokrzyskiego	0,0	1.168,0	1.168,0	0,0	x	0,0	0,0
1.2.6.1.	§ 6057 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,0	1.168,0	1.168,0	0,0	x	0,0	0,0
1.2.7.	RPO Warmia i Mazury	0,0	0,0	15,4	0,0	x	x	0,0
1.2.7.1.	§ 6067 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	0,0	0,0	15,4	0,0	x	x	0,0
1.2.8.	RPO Województwa Wielkopolskiego	0,0	1.429,0	4.313,2	1.468,8	x	102,8	34,1
1.2.8.1.	§ 6057 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,0	1.429,0	4.313,2	1.468,8	x	102,8	34,1
1.2.9.	RPO Województwa Zachodniopomorskiego	0,0	5.802,0	6.513,1	39,3	x	0,7	0,6
1.2.9.1.	§ 4127 – Składki na Fundusz Pracy	0,0	1,0	1,0	0,0	x	0,0	0,0
1.2.9.2.	§ 6067 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	0,0	5.801,0	6.512,1	39,3	x	0,7	0,6

5.8 Wydatki budżetu środków europejskich w części 41 – Środowisko w 2011 r.

L.p.	Wyszczególnienie	2010	2011			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem cz. 41 - Środowisko, w tym:	1.705.547,8	2.853.376,0	2.869.311,1	2.523.717,2	148,0	88,4	88,0
1.	Dział 020 – Leśnictwo	23.064,4	64.748,0	64.748,0	34.709,0	150,5	53,6	53,6
1.1.	Rozdział 02095 - Pozostała działalność	23.064,4	64.748,0	64.748,0	34.709,0	150,5	53,6	53,6
1.1.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	23.064,4	64.748,0	64.748,0	34.709,0	150,5	53,6	53,6
1.1.1.1.	§ 2007 – Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	14.929,2	36.408,0	36.408,0	21.741,7	145,6	59,7	59,7
1.1.1.2.	§ 6207 – Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	8.135,2	28.340,0	28.340,0	12.967,3	159,4	45,8	45,8
2.	Dział 750 – Administracja publiczna	5.432,2	16,0	16,0	7,2	0,1	45,3	45,3
2.1.	Rozdział 75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	5.432,2	16,0	16,0	7,2	0,1	45,3	45,3
2.1.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	5.432,2	16,0	16,0	7,2	0,1	45,3	45,3
2.1.1.1.	§ 4047 – Dodatkowe wynagrodzenie roczne	0,0	10,0	10,0	6,1	x	61,6	61,6
2.1.1.2.	§ 4367 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	0,8	4,0	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.	Dział 810 – Oświata i wychowanie	122,0	0,0	419,3	375,9	308,2	x	89,7
3.1.	Rozdział – 80130 – Szkoły zawodowe	122,0	0,0	419,3	375,9	308,2	x	89,7
3.1.1.	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	122,0	0,0	419,3	375,9	308,2	x	89,7
3.1.1.1.	§ 4177 – Wynagrodzenia bezosobowe	77,9	0,0	152,0	143,8	184,7	x	94,6
3.1.1.2.	§ 4217 – Zakup materiałów i wyposażenia	7,3	0,0	31,0	18,9	260,6	x	61,1
3.1.1.3.	§ 4307 – Zakup usług pozostałych	22,0	0,0	209,3	200,9	911,4	x	96,0
4.	Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1.671.572,2	2.759.970,0	2.778.194,2	2.469.952,2	147,8	89,5	88,9
4.1.	Rozdział 90011 – Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	1.660.498,7	2.728.486,0	2.723.681,6	2.432.215,8	146,5	89,1	89,3
4.1.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	1.660.498,7	2.728.486,0	2.723.681,6	2.432.215,8	146,5	89,1	89,3
4.1.1.1.	§ 6207 – Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	1.660.498,7	2.728.486,0	2.723.681,6	2.432.215,8	146,5	89,1	89,3
4.2.	Rozdział 90014 – Inspekcja Ochrony Środowiska	10.054,5	17.723,0	41.166,0	29.428,2	292,7	166,0	71,5
4.2.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	10.054,5	17.723,0	41.166,0	29.428,2	292,7	166,0	71,5
4.2.1.1.	§ 6067 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	9.974,9	17.498,0	40.940,9	29.343,5	294,2	167,7	71,7
4.3.	Rozdział 90022 – Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	394,3	5.502,0	5.395,2	4.364,3	1106,8	79,3	80,9
4.3.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	394,3	5.502,0	5.395,2	4.364,3	1106,8	79,3	80,9
4.3.1.1.	§ 4027 – Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	85,7	1.036,0	601,0	595,9	695,1	57,5	99,1
4.3.1.2.	§ 4307 – Zakup usług pozostałych	119,3	4.047,0	4.464,0	3.545,1	2970,4	87,6	79,4
4.3.1.3.	§ 6067 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	0,0	64,0	35,1	35,0	x	54,8	100,0
4.4.	Rozdział 90023 – Regionalne dyrekcje ochrony środowiska	624,7	5.501,0	5.248,9	3.943,9	631,3	71,7	75,1
4.4.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	624,7	5.501,0	5.047,9	3.743,7	599,3	68,1	74,2
4.4.1.1.	§ 4027 – Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	228,0	1.032,0	909,9	770,2	337,8	74,6	84,7
4.4.1.2.	§ 4177 – Wynagrodzenia bezosobowe	39,7	809,0	271,9	214,4	540,8	26,5	78,8
4.4.1.3.	§ 4307 – Zakup usług pozostałych	204,1	2.911,0	3.106,8	2.294,1	1124,0	78,8	73,8

L.p.	Wyszczególnienie	2010	2011			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.4.1.4.	§ 6067 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	27,9	193,0	154,1	150,4	539,1	77,9	97,5
4.4.2.	RPO Województwa Podlaskiego	0,0	0,0	201,0	200,2	x	x	99,6
4.4.2.1.	§ 6067 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	0,0	0,0	196,8	196,8	x	x	100,0
4.5.	Rozdział 90095 – Pozostała działalność	0,0	2.758,0	2.702,5	0,0	x	0,0	0,0
4.5.1.	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	0,0	2.758,0	2.702,5	0,0	x	0,0	0,0
4.5.1.1.	§ 4307 – Zakup usług pozostałych	0,0	2.758,0	2.702,5	0,0	x	0,0	0,0
5.	Dział 925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	5.357,0	28.642,0	25.933,6	18.672,8	348,6	65,2	72,0
5.1.	Rozdział 92501 – Parki narodowe	5.357,0	28.642,0	25.933,6	18.672,8	348,6	65,2	72,0
5.1.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	5.310,8	27.565,0	24.856,6	18.227,7	343,2	66,1	73,3
5.1.1.1.	§ 4277 – Zakup usług remontowych	1.546,5	3.184,0	4.656,8	3.241,0	209,6	101,8	69,6
5.1.1.2.	§ 4307 – Zakup usług pozostałych	1.654,4	5.694,0	6.204,8	3.622,2	218,9	63,6	58,4
5.1.1.3.	§ 6057 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	662,4	7.740,0	5.401,0	3.913,7	590,9	50,6	72,5
5.1.1.4.	§ 6067 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	654,8	9.120,0	5.787,5	5.119,0	781,8	56,1	88,5
5.1.2.	RPO Województwa Lubelskiego	36,4	0,0	0,0	0,0	0,0	x	X
5.1.3.	RPO Województwa Podlaskiego	9,8	748,0	748,0	445,1	4553,4	59,5	59,5
5.1.3.1.	§ 6057 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,0	671,0	593,2	300,6	x	44,8	50,7
5.1.3.2.	§ 6067 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	6,8	77,0	77,1	74,5	1095,8	96,8	96,6
5.1.4.	RPO Województwa Pomorskiego	0,0	329,0	329,0	0,0	x	0,0	0,0
5.1.4.1.	§ 6057 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,0	329,0	329,0	0,0	x	0,0	0,0

5.9 Kalkulacja oceny końcowej część 22 – Gospodarka wodna

Oceny wykonania budżetu w części 22 – Gospodarka wodna dokonano stosując kryteria³⁸ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2011 roku³⁹.

Dochody D: 38.289,3 tys. zł

Wydatki W: 712.716,3 tys. zł

Łączna kwota G: 751.005,6 tys. zł

Waga dochodów w łącznej kwocie: $Wd = D : G = 0,0510$

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,9490$

Nieprawidłowości w dochodach: 0,0 tys. zł

Ocena cząstkowa dochodów: pozytywna (5)

Nieprawidłowości w wydatkach: 0,0 tys. zł

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna (5)

Jednakże, z uwagi na stwierdzone w Ministerstwie Środowiska oraz RZGW w Warszawie:

- nieprawidłowości w zakresie systemu rachunkowości, w tym systemu księgowości komputerowej oraz skuteczności jego funkcjonowania, polegające między innymi na: nieustaleniu terminów granicznych księgowania dowodów do okresu sprawozdawczego zgodnego z datą operacji gospodarczej, niedostosowaniu Zakładowego Planu Kont do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), niedostosowaniu formatu zapisu księgowego w systemie finansowo-księgowym do wymogów określonych w art. 23 ust. 2 ustawy o rachunkowości;
- prowadzenie ksiąg rachunkowych z naruszeniem przepisów ustawy o rachunkowości, w tym ujęciu w księgach rachunkowych RZGW w Warszawie dziewięciu dowodów księgowych na łączną kwotę 3.506,2 tys. zł w okresie sprawozdawczym niezgodnym z datą wystąpienia operacji gospodarczych udokumentowanych tymi dowodami, co miało wpływ na sprawozdania miesięczne w 2011 r.;
- sporządzanie w RZGW w Warszawie przez cały 2011 r. sprawozdań (z wyjątkiem sprawozdań według stanu na koniec marca 2011 r.) na podstawie niezatwierdzonych zapisów księgowych,

³⁸ Por.: <http://www.nik.gov.pl/kontrola/standardy-kontroli-nik/>

³⁹ Por.: <http://www.nik.gov.pl/kontrola/analiza-budzetu-panstwa/>

obniża się ocenę cząstkową wydatków o dwa punkty, tj. do oceny pozytywnej z zastrzeżeniami (3).

Wynik końcowy Wk: = $5 \times 0,0510 + 3 \times 0,9490 = 3,1020$

Ocena końcowa wykonania budżetu – pozytywna z zastrzeżeniami.

5.10 Kalkulacja oceny końcowej część 41 – Środowisko

Oceny wykonania budżetu w części 41 – Środowisko dokonano stosując kryteria⁴⁰ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2011 roku⁴¹.

Dochody D: 534.306,0 tys. zł

Wydatki W: 3.119.125,4 tys. zł

Łączna kwota G: 3.653.431,4 tys. zł

Waga dochodów w łącznej kwocie: $Wd = D : G = 0,1462$

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,8538$

Nieprawidłowości w dochodach: 0,0 tys. zł

Ocena cząstkowa dochodów: pozytywna (5)

Ocenę cząstkową dochodów obniżono o jeden punkt, ze względu na nieskuteczne działania windykacyjne, i w konsekwencji ponad trzykrotny wzrost w 2011 r. w porównaniu do 2010 r. kwoty zaległości między innymi z tytułu nieuregulowanych płatności, dotyczących wynagrodzenia za korzystanie z informacji geologicznej.

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna z zastrzeżeniami (3)

Ocena cząstkowa wydatków uwzględnia fakt wydania przez NIK opinii pozytywnej z zastrzeżeniami w odniesieniu do rocznego sprawozdania budżetowego Rb-28, w którym nie wykazano zobowiązań z tytułu składek do organizacji międzynarodowych w łącznej kwocie 8.746,9 tys. zł. W powyższej ocenie uwzględniono także stwierdzone w Ministerstwie Środowiska, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie oraz w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska:

- zaciągnięcie w 2011 r. przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska zobowiązania w kwocie 855,1 tys. zł niezgodnie z warunkami zaciągania zobowiązań angażujących środki publiczne;
- nieprawidłowości w zakresie systemu księgowości komputerowej oraz skuteczności funkcjonowania systemu rachunkowości, dotyczące między innymi nieujmowania na koncie 138 środków europejskich otrzymywanych z BGK oraz niezgodnego z art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości nanoszenia poprawek i korekt na dowodach księgowych;

⁴⁰ Por.: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

⁴¹ Por.: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

- prowadzenie ksiąg rachunkowych z naruszeniem przepisów ustawy o rachunkowości w Ministerstwie Środowiska i RDOŚ w Lublinie;
- przyjęcie w 2011 r. środków europejskich na rachunek bieżący wydatków w łącznej kwocie 5.916,7 tys. zł i dokonanie z tego rachunku płatności faktur oraz refundacji wydatków z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, których źródłem finansowania były środki europejskie (Ministerstwo Środowiska – dysponent III stopnia; Główny Inspektorat Ochrony Środowiska);
- sporządzanie w RDOŚ w Lublinie przez cały 2011 r. sprawozdań na podstawie niezatwierdzonych zapisów księgowych;
- przekazanie przez RDOŚ w Lublinie z opóźnieniem 4 dni od obowiązującego terminu wpłat na podatek dochodowy od osób fizycznych za wrzesień 2011 r. w kwocie 18,5 tys. zł, a z opóźnieniem 6 dni od obowiązującego terminu deklaracji i wpłaty w kwocie 1,2 tys. zł do PFRON za marzec 2011 r.

Wynik końcowy Wk: = 4 x 0,1462 + 3 x 0,8538 = 3,1462

Ocena końcowa wykonania budżetu – pozytywna z zastrzeżeniami.

5.11 Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
6. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Sejmowa Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
8. Sejmowa Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
9. Senacka Komisja Środowiska
10. Minister Finansów
11. Minister Środowiska
12. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
13. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego
14. Główny Inspektor Ochrony Środowiska
15. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
16. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej